

Stopiņu novada ULBROKAS bibliotēkas gada pārskats par darbu 2019. gadā

Ulbrokas bibliotēka Jauni

Nozīmīgi
projekti
Publicitāte
Personāls pakalpojumi
Finansējums
Darba prioritātes
Krājums Raksturojums
Novadpētniecība

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja
Daiga Brigmane
Institūta iela 1, Ulbroka, Stopiņu novads, LV 2130

Ulbroka, 2020

Saturs

PĀRSKATA PERIODA KOPSAVILKUMS PAR IESTĀDES DARBĪBU 2019. GADĀ	4
DARBA PRIORITĀTES	4
JAUNI PAKALPOJUMI	4
NOZĪMĪGI JAUNI PROJEKTI	4
DARBS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS MĒRĶU JOMĀ	4
PROBLĒMAS, TO RISINĀJUMI	5
CITI AKTUĀLI JAUTĀJUMI	5
1. VISPĀRĪGS BIBLIOTĒKAS RAKSTUROJUMS	5
ĪSS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS:	5
2. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	6
3. MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	7
TEHNOĻĪJAS NODROŠINĀJUMS:	7
4. PERSONĀLS	8
5. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	12
GALVENIE RĀDĪTĀJI	12
PAKALPOJUMU ATTĪSTĪBA, JAUNINĀJUMI	13
SABIEDRĪBAS, LASĪTĀJU VIEDOKĻA IZZINĀŠANA; JAUNU LASĪTĀJU PIESAISTE	14
ĀRĒJIE APKALPOŠANAS PUNKTI KĀ PAKALPOJUMS	14
BIBLIOTĒKAS PIEEJAMĪBA UN PAKALPOJUMI PERSONĀM AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM	14
PAKALPOJUMI UN PASĀKUMI ATSEVIŠKĀM LASĪTĀJU MĒRĶGRUPĀM	15
UZZIŅU UN INFORMĀCIJAS DARBS	20
SBA RĀDĪTĀJI – IEKŠZEMES STARPBIBLIOTĒKU ABONEMENTS	21
PROBLĒMAS UN RISINĀJUMI BIBLIOTĒKAS PAKALPOJUMU UN PIEEJAMĪBAS ZONĀ	22
6. KRĀJUMS	22
KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS POLITIKA UN ORGANIZĀCIJA	22
KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS	23
KRĀJUMA RĀDĪTĀJI	23
DATUBĀZES	24
BIBLIOTĒKĀ PIEEJAMO DATUBĀZU IZMANTOJUMS	24
KRĀJUMA UN DATUBĀZU POPULARIZĒŠANA	25
DARBS AR PARĀDNIEKIEM	25
AR BIBLIOTĒKAS KRĀJUMU SAISTĪTĀS PROBLĒMAS UN TO RISINĀJUMI, VAJADZĪBAS	26
7. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	26
DARBA AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM RAKSTUROJUMS UN VISPĀRĪGIE RĀDĪTĀJI	26
BIBLIOTĒKU KRĀJUMA VEIDOŠANA UN PAPILDINĀŠANA, JAUNIEGUVUMU PROPORCIONALITĀTE	28
UZZIŅU DARBS, PAKALPOJUMI, PRASMJU UN IEMAŅU ATTĪSTĪŠANA	28
VEIKSMĪGĀKĀS LASĪŠANAS VEICINĀŠANAS AKTIVITĀTES	29
BIBLIOTĒKAS SADARBĪBAS TĪKLS BĒRNU UN JAUNIEŠU APKALPOŠANĀ	29
BIBLIOTĒKU DARBINIEKU PROFESIONĀLĀS PILNVEIDES VĒRTĒJUMS SPECIALIZĀCIJĀ	30
PROBLĒMAS BIBLIOTĒKAS DARBĀ AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM, TO IESPĒJAMIE RISINĀŠANAS CEĻI	30
8. NOVADPĒTNIECĪBA	30

NOVADPĒTNIECĪBAS DARBA VIRZIENI UN PAKALPOJUMI, PĀRSKATA PERIODA PRIORITĀTES _____	30
NOVADPĒTNIECĪBAS KRĀJUMS _____	31
KRĀJUMA ORGANIZĀCIJA UN GLABĀŠANA _____	31
DIGITALIZĀCIJA, DIGITĀLIE RESURSI UN TO VEIDOŠANA _____	31
KRĀJUMA KVALITĀTES, AKTUALITĀTES, ATTĪSTĪBAS NOVĒRTĒJUMS _____	32
ĪZMANTOJUMS _____	33
NOVADPĒTNIECĪBAS DARBA POPULARIZĒŠANA _____	33
SADARBĪBA NOVADPĒTNIECĪBAS JOMĀ _____	33
JAUNINĀJUMI NOVADPĒTNIECĪBAS DARBĀ _____	33
NOVADPĒTNIECĪBAS DARBA PROBLĒMAS UN TO RISINĀJUMI _____	34
GALVENIE SECINĀJUMI PĀRSKATA PERIODĀ, NĀKOTNES PROGNOZES, VAJADZĪBAS _____	34
9. PROJEKTI _____	34
TABULA "PROJEKTU APKOPOJUMS" _____	34
PROJEKTU APRAKSTS _____	35
PĀRDOMAS, SECINĀJUMI PAR DARBU AR PROJEKTIEM _____	35
10. PUBLICITĀTE _____	36
BIBLIOTĒKAS TĒLA VEIDOŠANA, PUBLICITĀTE, SABIEDRĪBAS INFORMĒŠANA _____	36
BIBLIOTĒKAS INFORMĀCIJA TĪMEKLĪ _____	36
VEIKSMĪGĀKIE BIBLIOTĒKU POPULARIZĒJOŠIE PASĀKUMI _____	37
AR PUBLICITĀTES DARBU SAISTĪTĀS PROBLĒMAS UN TO RISINĀJUMI _____	37
11. SADARBĪBAS TĪKLA RAKSTUROJUMS _____	38
SADARBĪBA AR PAŠVALDĪBU UN PAŠVALDĪBAS INSTITŪCIJĀM _____	38
CITI SADARBĪBAS PARTNERI REĢIONĀ UN LATVIJĀ, VEIKTĀS SADARBĪBAS AKTIVITĀTES _____	39
PĀRROBEŽU SADARBĪBA, STARPTAUTISKĀ SADARBĪBA _____	39
BIBLIOTĒKU INTEREŠU AIZSTĀVĪBAS DARBS _____	39
PIELIKUMI _____	40
MUZEJA NAKTS 2019 IELŪGUMS – KULTŪRAS KANONA KARTIŅA _____	40
RAKSTS – STOPIŅU NOVADĀ ĀLEKŠU DZIMTAS LIETU STĀSTI _____	41
PIRMĀ PĒTNIEKU TIKŠANĀS FOTOGRAFĪJĀS _____	45
ĪNFOGRAFIKA – IEDZĪVOTĀJU SKAITS STOPIŅU NOVADĀ _____	46

Pārskata perioda kopsavilkums par iestādes darbību 2019. gadā

Darba prioritātes

Pārskata perioda darba prioritātes ir novadpētniecības un izglītojošais darbs, kā arī bibliotēkas projektdarbība Stopiņu novada kultūras kanona pētnieciskajā un nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma dokumentēšanas un publiskošanas darbā. To veicina sadarbība ar LVKFFDA un AKKA/LAA institūcijām, kā arī LTV raidījuma "Ielas garumā" radošās komandas viesošanās Stopiņu novadā un pēctecība stāsta veidošanā par to, kādi vēsturiski esam šodienas skatījumā – ielas, saimnieciskā darbība un kultūrvēsturiskās mājas, kultūras kanona un rakstu liecības novada pētnieku stāstos <https://ltv.lsm.lv/lv/raksts/12.10.2019-ielas-garuma.-stopinu-novads.id169979/>

Jauni pakalpojumi

Literāri tematiska ekskursija par rakstnieka Anšlava Eglīša dzimtajām vietām Rīgā, Inciemā, izmantojot sadarbību ar Rakstniecības un mūzikas muzeja Komunikācijas nodaļas vadītājas un kolēģu darbu.

Nozīmīgi jauni projekti

Pirmoreiz dalība Latvijas simtgades stāstā, īstenojot *Muzeja nakts 2019* pasākuma tēmu - varoņi un varoņstāsti Rīgas apkārtnē

<http://muzeju-nakts.lv/lv/programma/muzeju-nakts-programma-r%C4%ABgas-apk%C4%81rtne>

Jauns seno māju stāstu projekts vēsturiskajā viensētā "Būmaņi", papildinot iestādes novadpētniecības datubāzes resursus, izveidota digitāla materiālu kolekcija, iekļaujot plašu dažādu tekstu dokumentu, attēlizdevumu, skaņu un video ierakstu kopumu.

Darbs ilgtspējīgas attīstības mērķu jomā

Sekojošas darbības - rīkots piektais dzejas dienas pasākums dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās "Kalēji", kas ir tradicionāla rakstniecības un radošo personību pulcēšanās vieta dažādām paaudzēm.

Turpināts Ulbrokas ezermalas lasītavas pakalpojums, organizējot bērnu tematiskos lasījumus, bibliotēka piecas dienas nedēļā nodrošina iespēju literatūras izzināšanai un lasīšanai āra apstākļos.

Pabeigts projekts: dalība lasīšanas veicināšanas projektā 4-8 gadīgiem bērniem "Mūsu mazā bibliotēka" un noslēgts sarunu cikls 16+ " Grāmata uz mana galda".

Problēmas, to risinājumi

Pārskata periodā daudz neskaidru plānošanas darbību, kas saistītas ar jauno administratīvi reģionālo reformu 2021. gadā. Iestādes plānošanas dokumentu izstrāde ir reāla tikai vienam darbības gadam, ne ilgākai darbības stratēģijai.

Citi aktuāli jautājumi

Ulbrokas bibliotēku apmeklē Bauskas reģiona publisko bibliotēku darbinieki, lai gūtu citādu pieredzi un idejas profesionālai pilnveidei bibliotekārajā darbā.

Viesojas ERASMUS projekta dalībnieki no Upesleju pamatskolas, lai uzklautu stāstījumu par novada vēstures izpēti un vietējā kultūras kanona darbību.

Zinības iegūst pirmsskolas izglītojamie, apmeklējot Bibliotekāro zinību stundu **"Ja es būtu grāmata"**. Iepazīšanās ar bibliotēkas darbu un saruna par grāmatām – to daudzveidību, saturu un lasīšanas iespējām. Viesos pirmsskolas izglītības iestādes **"Piemenīte"** pedagogi un sešgadīgie audzēkņi no četrām izglītības grupām.

Pārskata periodā īstenoti daudzveidīgi literāri tematiski vakari ar rakstniecības pārstāvju piedalīšanos, iegūta divu dienu folkloras un ceļojumu pieredze. Organizēta dzejas meistardarbnīcas norise un dzejas lasījumi. Saglabātas bibliotekāru talkas tradīcijas.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Īss situācijas raksturojums:

Stopiņu novads ir pašvaldība Vidzemes rietumos, Rīgas austrumu pievārtē. Robežojas ar Rīgas pilsētas, Ropažu, Garkalnes un Salaspils novadiem. Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka ir pašvaldības iestāde, kuras darbība nodrošina izglītības, kultūras, informācijas apmaiņu starp iedzīvotāju grupām, iestādēm un institūcijām. Savā darbībā pilnveido bibliotēkas darbu ar bērniem un jauniešiem, prioritāri pilnveido novadpētniecības un izglītošanas darbu, īsteno projektdarbību un nostiprina iestādes atpazīstamības nozīmi kopienā, kā arī saglabā bibliotēkas lomu ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

Ulbrokas bibliotēkas lietotāju apkalpes zonā ir Stopiņu novada iedzīvotāji no apdzīvotiem ciematiem – "Ulbroka", "Dreiliņi", "Vālodzes", "Dzidriņas", "Rumbula", kā arī tuvējās apkārtnes pierobežu iedzīvotāji ar daudzveidīgu interešu loku.

Starp dažādām bibliotēkas lietotāju grupām ir pašvaldības iestāžu un struktūrvienību – novada domes, policijas, pirmsskolas iestāžu, skolu darbinieki. Bibliotēku apmeklē skolu jaunatne – Ulbrokas vidusskolas un citu Rīgas skolu

izglītojamie, kā arī dažādu uzņēmumu pārstāvji, pašnodarbinātie jeb saimnieciskās darbības veicēji, seniori. Ģimenes un visa vecuma iedzīvotāji ar mainīgām interesēm. Bibliotēkas dokumentu krājuma lietotāji nav tikai apkalpes zonas iedzīvotāji, to vidū ir tuvējo pašvaldību - Ropažu, Salaspils, Rīgas iedzīvotāji, kas saistīti ar darbu Stopiņu novada iestādēs vai bibliotēkas ģeogrāfisko novietojumu nokļūšanai savās dzīvesvietās.

Apmeklētāju skaitu bibliotēkā veido lietotāji, kas klātienē apmeklējuši un/vai izmantojuši, bibliotēkas telpas un pakalpojumus. Attālināts apmeklējums kalpo informācijas ieguvei par piedāvātajiem pakalpojumiem.

Informācija par padotībā esošajām iestādēm: Ulbrokas bibliotēka ir Stopiņu novada pašvaldības iestāde, kurai nav padotībā citu radniecīgu iestāžu.

Izmaiņas bibliotēkas juridiskajā statusā un institūcijas struktūrā nav notikušas.

Pārskata periodā paveiktais no bibliotēkas stratēģijā definētiem uzdevumiem ir sniegti pakalpojumi, veikta novadpētniecības materiālu digitalizācija, īstenoti lasīšanas veicināšanas pasākumi, regulāri veikts iestādes darbības atspoguļojums pašvaldības tīmekļa vietnē un pašvaldības informatīvajā izdevumā "Tēvzemīte", uzturēta saikne un sadarbība ar pašvaldības institūcijām dažādās mērķauditorijās.

Bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēka tiek finansēta ar „Likumā par budžetu un finanšu vadību” un likumā „Par pašvaldību budžetiem” noteiktajā kārtībā, kā arī no pašvaldību budžeta, atbilstoši domes apstiprinātajam finansējumam šim mērķim. Bibliotēkas finansējums ir pašvaldības piešķirtais finansējums, ko pavisam nedaudz papildina, sniedzot maksas pakalpojumus, bibliotēkas nolikumā noteiktajos gadījumos, iegūtie līdzekļi. *Sk. Tabula Nr.1.*

Ulbrokas bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Tabula Nr.1

	2017	2018	2019
Kopā (EUR)	64 794	72995	72534
Pašvaldības finansējums	64 794	72995	72416
Citi ieņēmumi:	72	85	118
<i>t.sk. maksas pakalpojumi</i>	72	85	118
<i>t.sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t.sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t.sk. citi piešķirumi</i>			

Ulbrokas bibliotēkas izdevumi

Tabula Nr.2

	2017	2018	2019
Izdevumi kopā (EUR)	44 511	48 702	47832
Darbinieku atalgojums (bruto)	39 978	44158	42479
Krājuma komplektēšana	4533	4544	5353

Iestādes finansiālo nodrošinājumu veido piešķirums no pašvaldības budžeta, kas kopumā par 0,8% ir samazinājies, domājams, samazinoties viena darbinieka slodzei. Tomēr ir rasts risinājums darbinieku samaksai par papildus darbu, kā arī saglabāts darbinieku sākotnējais atalgojums. Izdevumiem krājuma komplektēšanā ir pieaugošs raksturs, apmēram 17% kāpums attiecībā pret 2018. gadu. *Sk. Tabula Nr.2.* Piešķirtie budžeta līdzekļi nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un attīstību – krājuma komplektēšana, infrastruktūras uzturēšana, labiekārtošana/uzturēšana, personāla attīstība, projekti.

Secinājumi. Skaitliskie rādītāji tiek vērtēti kā stabili, nodrošinot darbiniekiem atalgojumu atbilstoši darbinieku slodzēm un kompetenču un darba rezultātu novērtēšanas procesam, pārskata periodā novērtējot un piešķirot naudas prēmijas līdz 75 % no darba algas, kā arī veicot samaksu par papildus veiktu darbu. Iestādes klientu ērtībām ir pašvaldības nodrošināta infrastruktūra – stāvvietas un irēti telpu uzturēšana.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Telpu rekonstrukcijas projekti vai remontdarbi pārskata periodā nav veikti. 2019. gadā turpinās Stopiņu novada Kultūras centra (SNKC) būvniecība, paredzot jaunas, modernas un ērtas Ulbrokas bibliotēkas telpas ar kopējo platību līdz 700 m². Apzināts telpu funkcionālais un tehniskais plānojums, uzsākta aprīkojuma izstrāde.

Ulbrokas bibliotēkas iekārtas un aprīkojums: *sk. tabula Nr.3.*

Tehnoloģijas nodrošinājums:

Tabula Nr.3

Iekārtas, aprīkojums	Darbiniekiem skaits/gads		Lietotājiem – BMGF skaits/gads		Vērtējums; aprīkojuma iegādes laiks	
					Apmierinošs – tiek atjaunots 5 gadu intervālā	Neapmierinošs – vecāks par 10 gadiem
Datori	4	2012 - 2019	3	2008	x	x

Printeri	1	2015	1	2015	x	
Kopēšanas iekārtas			1	2005		x
Skeneri	1	2015	1	2006	x	x
Projektors	1	2012			x	
Laminators	1	2015			x	
Klaviatūra ar elektroniskā paraksta iespējām			1	2019	x	

Iekārtas un aprīkojums – datori, printeri, kopēšanas iekārtas, skeneri, projektors un laminators ir tehniskā darba kārtībā. Darbinieku datori četrus gadus laikā pakāpeniski ir nomainīti ar jaunu programmatūru un tehnisko aprīkojumu. *Sk. Tabula Nr.3.*

Atsevišķu iekārtu printeru, skeneru iegāde un darbinieku datoru nomaiņa pa gadiem ir veikta par pašvaldības budžeta līdzekļiem. Lietotāju datoru nomaiņa tiek plānota stratēģiskā plāna ietvaros 2018.–2022. gadam, pārskata periodā nav iegādāta. Norakstīts viens lietotāju dators. Nākamais 2020. gada budžets paredz finansējumu 7 jaunu datoru un programmatūru iegādei lietotājiem.

Tikla ātrdarbības vērtējums un iespējas: pārskata periodā ir nemainīgas. 2018. gadā veiktie uzlabojumi, lietotājiem uz 3td datoriem nodrošina interneta ātrumu 10 MBit/sec. Savukārt, darbinieku datoriem (pieeja no Lattelecom interneta), ko nodrošina pašvaldība, ir - 60 MBit/sec.

Problēmas un to risinājumi: tiek īstenota pakāpeniska pāreja uz jaunām telpām, un uzsākta iekārtu plānveidīga nomaiņa.

4. Personāls

Personāla raksturojums: Bibliotēkā strādā četri bibliotekārie darbinieki – vadītājs, sistēmbibliotekārs, bibliogrāfs, bibliotekārs, no tiem divi uz pilnu slodzi, divi uz 0,5 (nepilnu) slodzi. Visām darbiniecēm ir bibliotekārā izglītība, trijām - maģistra grāds bibliotēkzinātnē un informācijas zinātnēs. Darbinieces pienākumus veic Amata aprakstā paredzētajā kārtībā, kā arī pēc Līguma un iekšējās kārtības pilnvarojuma.

Iestādes darba kvalitāti veicina darbinieku atbilstošās izglītības, atbildības un attieksmes jautājums darba pienākumu un uzdevumu izpildē, augstu vērtētas profesionālās zināšanas un personīgās iezīmes. Vadības darba kvalitāti nosaka – iestādes vadītāja sadarbības prasmes, plānošanas un kontroles prasme, komunikācijas prasme, orientācija uz attīstību.

Pārskata periodā nav izmaiņas personāla sastāvā - ir izmaiņas darbinieku slodzēs.

Apbalvojumi un pateicības: nav saņemtas. Papildus bibliotēkas vadītājas pienākumiem Daiga Brigmane veic Stopiņu novada domes deputātes pienākumus. Īsteno Eiropas Sociālā fonda projekta profesionālās tālākizglītības programmas "Bibliotēku zinības" apmācības LNB, Kompetenču attīstības centrā.

Finansējums personāla attīstībai: pārskata periodā nodrošināts pašvaldības finansējums darbinieku profesionālajai pilnveidei, pēc izvēles 1 – 2 reizes gadā apmeklējot LNB Kompetenču attīstības centrā īstenotos Latvijas bibliotekāru dažāda līmeņa profesionālās pilnveides kursus, kā arī gūta **starptautiska pieredze, piedaloties pieredzes braucienā uz Bavārijas bibliotēkām**. Profesionāli saistošas ir LNB organizētās Tikšanās bibliotekāru stāvā: pieredzes stāsti, informācija par nozares aktualitātēm un Sarunu cikls: Stāsta otra puse, kas Draugu telpā pulcina rakstniecības, izdevniecības vai sabiedrībā populāras personības stāstus. Personālā iecienīti ir SIA "Izglītības un attīstības centrs „EGO”" kursi un apmācības, to piedāvājums un praktiskā darbība.

Apmeklētas Salaspils novada bibliotēkas organizētās profesionālās pilnveides apmācības. Darbinieki finansētos profesionālās pilnveides kursus vērtē pozitīvi. Finansiālais nodrošinājums ir pietiekams, ko apliecina apmeklēto profesionālās pilnveides pasākumu daudzskaitliskais apmeklējums. *Sk. Tabula Nr.4.*

Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi:

Tabula Nr.4

N. p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits (h)
1.	2019. gada 4. janvāris	Ulbrokas vidusskola	pašvaldība	Profesionālās kvalifikācijas pilnveide A programmas kursi " Speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā "	8
2.	2019. gada 30. janvāris	LNB BAC	LNB BAC	Tikšanās bibliotekāru stāvā: pieredzes stāsti : Somijas un Dānijas bibliotēkas	2
3.	2019. gada 6. februāris	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	„X, Y, Z un A paaudzes: izaicinājumi vecākiem, pedagogiem un darba devējiem"	4
4.	2019. gada 20. februāris		SIA "Izglītības un attīstības centrs „EGO”"	Improvizācijas spēļu metodikas izmantošana kultūras iestāžu darbā;	8

5.	2019. gada 26. februāris		SIA "Izglītības un attīstības centrs „EGO”"	Savu resursu atjaunošana vai kā bez stresa lietderīgi vadīt savu dzīves un darba laiku	8
6.	2019. gada 7. martā	LNB	Salaspils novada bibliotēka LNB	Nacionālā enciklopēdija. Zināšanas visiem, visur un vienmēr. Profesionālās literatūras apskats	6
7.	2019. gada 3. aprīlī	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	Literatūras procesa fiksācija digitālajā vidē. Juridiskās literatūras un tiesību nozaru raksturojums	5
8.	2019. gada 15. maijs	Baldones novada bibliotēka	Baldones novada bibliotēka	Bibliotēku novadpētniecības resursu un pakalpojumu popularizēšana: bibliotēku pieredze Profesionālās literatūras apskats: novadpētniecības darba aktualitātes	6
9.	2019. gada 20. maijs	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	Par BIS ALISE kursu "Padziļinātie kursi datu apstrādē, izmantojot MARC21" noklausīšanos	8
10.	2019. gada 4. jūnijs	LNB, Draugu telpa Rīgas domes pilsētas attīstības departaments	LNB, Draugu telpa Rīgas domes pilsētas attīstības departaments	Sarunu cikls: Stāsta otra puse "Paaudzes rakstniecībā: konflikts vai mijiedarbība?" Viesi: Toms Kreicbergs, Monika Zīle, Baiba Zīle, Vija Kilbloka	2
11.	2019. gada 1.–10. jūlijs	LBB, LNB	LBB, LNB	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Bavāriju: Marktheidenfeldas pilsētas bibliotēka; Virzburgas Universitātes bibliotēka; Štutgartes pilsētas bibliotēka; Biberahas pilsētas bibliotēka; Gerestrīdas pilsētas bibliotēka; Bavārijas Valsts bibliotēka	8
12.	2019. gada 30. augusts	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	Profesionālas pieredzes apmaiņas brauciens uz Jelgavas novadu: Ozolnieku novada centrālā bibliotēka Ānes bibliotēka Jāņa Čakstes dzimtas mājas "Auči" Jelgavas pilsētas bibliotēka	5,5

				Ģ.Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejs	
13.	2019. gada 28. augusts	LNB, Draugu telpa Rīgas domes pilsētas attīstības departaments	LNB, Draugu telpa Rīgas domes pilsētas attīstības departaments	Sarunu cikls: Stāsta otra puse "Godīgas sarunas par vidi ar bērniem" Viesi: Agnese Vanaga, Kristīne Garklāva, Andrejs Briedis Radošā darbnīca – maisiņu apgleznošana ar mākslinieci Līvu Ozolu	2
14.	2019. gada 31. augusts	LNB	LNB	LNB 100 svinības Programma: Pastāvēs, kas draudzēsies! Individuāls apmeklējums un brīvprātīga pasākumu izvēle	
15.	2019. gada 26. septembris	LNB Bibliotēkzinātnes lasītava	LNB	Tikšanās bibliotekāru stāvā: pieredzes stāsti! Starptautiskās bibliotēku asociāciju un institūciju federācijas (IFLA) 85. ģenerālkonference – dalībnieku stāstījums un informācija par nozares aktualitātēm.	1,5
16.	2019. gada 26. septembris	LNB, Draugu telpa Rīgas domes pilsētas attīstības departaments	LNB, Draugu telpa Rīgas domes pilsētas attīstības departaments	"Literārā pastaiga par Rīgu" Viesi: Anna Viduleja, Māris Bērziņš, Luīze Pastore" Sarunas vadītāja: Liega Piešiņa	2
17.	2019. gada 2. oktobris	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	Pieturvieta – laba grāmata Novadpētniecības materiālu meklēšana WebPAC – uzdevumu rezultātu analīze	5
18.	2019. gada 13. novembrī	LNB	LNB	Tiesību aktu vietne Likumi.lv (likumi.lv) LV portāls. Cilvēks. Valsts. Likums. (lvportals.lv) Portāls kultūrasdati.lv	5
19.	2019. gada 11. decembrī	Nacionālā Botāniskā dārza oranžerijā	Salaspils novada bibliotēka	Pierīgas reģiona publisko bibliotēku Bibliotekāru Gada noslēguma pasākums Salaspilī	5

Problēmas un to risinājumi personāla jomā ir aktuālas. Nepietiekams darbinieku skaits – atvērta jauna darba slodze – kultūras projektu vadītās/bibliotēkas informācijas speciālists, zemākā speciālista bibliotekāra atalgojums ir paaugstināts par 18%.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji

Iestādes darbības galvenie rādītāji – aktīvo lietotāju skaits, bibliotēkas apmeklējums, izsniegums ir skaitliski matemātiskas darbības, kas tikai daļēji raksturo pakalpojumu piedāvājumu un pieejamību. *Sk. Tabula Nr.5.*

Tabula Nr.5

	2017	2018	2019	% salīdzinot ar iepr. gadu	
Lietotāju skaits	711	703	744	-1%	+5
<i>t.sk. bērni</i>	290	291	313	-0,3%	+7
Bibliotēkas apmeklējums	6660	7123	8203	7%	+15
<i>t.sk. bērni</i>	2152	2472	2554	15%	+3
Virtuālais apmeklējums	8926	5791	4710	-35%	-19
Izsniegums kopā	11303	10 486	10281	-7%	-2
<i>t.sk. grāmatas</i>	8563	8238	8258	-4%	-0,24
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2740	2166	2006	-21%	-7,4
<i>t.sk. bērniem</i>	2615	2171	2204	-17%	+1,5
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	10%	10%	10%	1%	1%
<i>t.sk. bērni līdz 18 g.</i>					
Iedzīvotāju skaits apkalpes zonā	6683	7260	7915	+4%	+9%

Bibliotēkas galveno pakalpojumu rādītāju kopaina ir ar pozitīvu tendenci - nedaudz samazinoties, nedaudz palielinoties, bibliotēka par 5% ir palielinājusi reģistrēto lasītāju skaitu un par 15% nodrošinājusi klātienē iestādes apmeklējumu. Virtuālā apmeklējuma skaits pārskata periodā neatspoguļo sociālo tīklu – Twitter.com, Youtube.com un Facebook.com darbības, bet apliecina biblioteka.lv (01.01.2019 – 31.10.2019) un novada mājaslapas sadaļas Ulbrokas bibliotēka skatījumus. Samazinājies arī kopējais izsniegums, galvenokārt, abonētie periodiskie izdevumi, bet pieaugošs ir izsniegums bērnu/jauniešu literatūras krājuma vienībām. *Sk. Tabula Nr.5.*

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Jaunums pārskata periodā ir literāri tematiskas ekskursijas organizēšana un tās

apmeklējums, kas bibliotēkas lasītāju ikdienu rada interesantāku un saistošāku. Interese par rakstnieka Anšlava Eglīša dzimtajām vietām Rīgā, Inciemā, izmantojot sadarbību ar Rakstniecības un mūzikas muzeja Komunikācijas nodaļas vadītājas un kolēģu darbu, radīja jaunu informācijas

lauku un izcila klātesamības piemēru. Pārbraucienos planšetē un fotogrāfijās aplūkojām muzeja apkopotus dokumentus un fotogrāfijas par Anšlava Eglīša dzīvi, savukārt Inciemā stāstniece Māra Ozola, tostarp izdevuma "Anšlava Eglīša meklējumos" autore - izcila personība un vietējā kolorīta pārzinātāja, *pārsātināja* vēl nezināmas informācijas telpas iespējas. Māras vadībā devāmies nelielā pastaigā pa A. Eglīša emigrācijā tapušās grāmatas "Pansija pilī" vietām Inciemā, tostarp baudījām pusdienas vietējā kafejnīcā, kuru izdaiļo mākslinieka Anšlava Eglīša gleznojumi.

Otrkārt, pārskata periodā turpināts Ulbrokas ezermalas lasītavas sniegtais

pakalpojums, organizējot bērnu tematiskos lasījumus, bibliotēka piecas dienas nedēļā nodrošināja iespēju literatūras izzināšanai un lasīšanai āra apstākļos. Lasīšanas plenērs, saistīts ar PII "Piemenīte" audzēkņu **apmeklējumu rīta pusē un kādas grāmatas lasījumu**. Tika **veidota saruna un satura analīze**; reizēm netraucēja aktīva darbība kustību rotaļu izpildījumā. Jauniešu un pusaudžu

interesu lokā bija **galda spēles**.

Visu cita vecuma lasītājs rod nepieciešamo informāciju savu interešu izzināšanai. Piemēram, Ulbrokas bibliotēkas lasītāji atgriezušies no divu dienu vasaras ekskursijas – **pa Sēlijas baltajiem lielceļiem kopā ar Janīnu Kursīti**, ieguva retrospektīvu ekskursijas notikumu izklāstu: fotogrāfiju apkopojums interesentiem un neklātienēs stāstījums tiem, kas ekskursijā nepiedalījās.

Vērtējums pakalpojumu daudzveidībai:

- 1) abi pakalpojumi **rada interesi par literatūru un lasīšanas procesiem, veicina socializāciju un piesaista jaunu lasītāju;**
- 2) āra lasītava ir **iespēja vecākiem** ar bērniem dažādot savu atpūtu, kopbrīžiem izvēloties grāmatu;
- 3) pakalpojumu kopums **veicina interesi** par iestādes darbību;
- 4) āra lasītavas **īstenojums ir** Stopiņu novada domes finansiāls/morāls atbalsts:
  - 4.1) **sadarbība ar izglītības iestādēm:**
    - 4.1.1.) PII "Pienenīte" - nodrošināts bērnu apmeklējums;
    - 4.1.2.) Ulbrokas Mūzikas Mākslas skola – krēsli, galdi lasītavas iekārtojumam;
  - 4.2.) **iekārtojuma transportēšanu ik dienu nodrošina** p/a "Saimnieks" - transporta daļas darbinieki;
  - 4.3.) bibliotēkārā **darba iemaņas apgūst jaunieši** – vasaras darba veicēji;
  - 4.4) **ir pašvaldības policijas līdzatbildība procesa norisē.**

Vizualizācijai un norises atspoguļojumam:

Reģionālas televīzijas (RTV) video materiāls -

Jau otro gadu Ulbrokas ezera krastā darbojas Ulbrokas bibliotēkas Ezermalas lasītava

<https://www.youtube.com/watch?v=dOQMfIrQwQ>

un foto galerija –

Ulbrokas bibliotēka Ezermalas lasītava saskaņā ar sevi un citiem, 2019.gada jūlijā

<https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas/ulbrokas-biblioteka-ezermalas-lasitava-saskana-ar-sevi-un-citiem>

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana; jaunu lasītāju piesaiste

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti un to rezultāti pārskata periodā netika pētīti. Jaunu lasītāju piesaisti nodrošina krājuma aktualitāte un pakalpojuma dažādība to pieejamībā un nodrošinājumā, kā arī darbs ar lasītāju grupām un pasākumu daudzveidība.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums netiek nodrošināts.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām nav pieejami.

Esošās Ulbrokas bibliotēkas telpas atrodas LLU TF LTI Ulbrokas zinātnes centra 2.

stāvā. Ēka ir valsts īpašums, celts 1980. gadā, tajā nav paredzēta lifta izbūve vai citas palīgierīces cilvēkiem ar īpašām vajadzībām.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Bibliotēka nedala lasītājus pa norādītajām grupām – (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.), bet gan rosina ikviena interesenta dalību piedāvāto pasākumu jomā. Šobrīd pie bibliotēkas pakalpojuma ņēmējiem pieder ģimenes, seniori, zinātnieki, bibliotekāri, literāti, ceļotāji, pētnieki - savas vietas patrioti, kultūrvēsturiskā mantojuma un dzimtas uzturētāji.

Kā interešu grupas pasākumu raksturošu **bibliotekāru** pavasara tikšanos un talku Dzejnieka mājā Ličos.

Bibliotekāru talka 2019, kā ierasts norisinās Bibliotēku nedēļas laikā no 22.–28. aprīlim, vienlaicīgi arī dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera dzimšanas diena – 24. aprīlis. Tas parasti ir laiks, kad bibliotēkas ar dažāda veida norisēm un aktivitātēm pastiprināti pievērš uzmanību sev, savam darbam un bibliotēku nozīmei

sabiedrībā. Radošas vides un radošuma kultūras veidošana ir viens no svarīgākajiem uzdevumiem bibliotēkā, kurš aktualizē, uzrunā, aicina, rosina iedzīvotājus pamanīt lietas un darbības, lai tās izmantotu kā lielisku tikšanās vietu un sniegtu jaunas izzināšanas iespēju.

Šogad bibliotekāru saimes vienojošā tematiskā līnija ir moto "Bibliotēkas – dialogs ceļā uz pārmaiņām", tas vedina saskatīt un īstenot nepieciešamās pārmaiņas! Katram tās ir citādas un procesuāli atšķirīgas ar sev raksturīgu vēstījumu, institūciju partnerību un saturisko darbību.

Stopiņu novadā pārmaiņu rosinoša ir pavasara darbu aktualitāte, vai novada bibliotekāru talka dzejnieka Pētera Brūvera (1957 – 2011) dzimtajās mājās "Kalēji", kas celtas tālajā 1930. gadā. Tradicionāli novada bibliotēku bibliotekāres domājušas par Dzejas dienas norises vietas sakārtošanu. Darāmie darbi - lapu grābšana, krūmu apravēšana, mēslošana, mulčēšana, nogrieztu zaru vākšana un dedzināšana ugunskurā, ziedu stādīšana un "romantiskā" šķūniša demontāža. Ne mazāk nozīmīga ir talcinieku cienāšana ar turpat gatavotu ēdienu - sakņu sautējums, kas dod spēku un

pārliecību, cik veiksmīgi! Nešaubīgi, ka plānotie darbi tiek izpildīti, vienam otru atbalstot. Viena rosība ved pie nākamās. Esam vienoti un gandarīti par paveikto.

*Vides un darbības raksturojums, kas pulcinājis bibliotekārus, brīvprātīgos, pašvaldības darbiniekus un aģentūras "Saimnieks" stiprākos spēkus pierāda, **cik nozīmīgi ir padarītie darbi, lai godā un cieņā turētu savu rakstniecības vidi un literatūras vērtību kopumu. Nesaraujama vienotība, kas sevī nes vietas, laika un prāta radītās vērtības. Arvien svarīgi saprast, kas ir tās pārmaiņas, lai noturētos līdzsvarā, nenojaucot pasauli, kas mums ir svarīga un vienojoša. Lietas nekad nav tikai ķermeniskas, tās sevī nes līdzī laika, vietas piederības sajūtu un rada jaunas vērtības, ko mācāmieš nolasīt.** Paldies, talkas īstenotājiem! Raksta autore Daiga Brigmane, foto materiāls Daina Kalmane.*

Laikā, kad lasīsiet šo rakstu, mūžībā būs devusies dzejnieka māte Vija Brūvere (1929 – 2019), lai nebeidzamā laika bezgalībā aizsaules dārzos satiktos ar saviem mīļajiem.

Novada informatīvais izdevums "Tēvzemīte", 2019. gada 3. maijs (291), 7.lpp.

https://stopini.lv/media/Tevezemite/2019/Tevezemite_052019.pdf.

Savukārt, pasākums **literatūras cienītājiem un radošo personību pārstāvjiem** ir

tradicionālās Stopiņu novada Dzejas dienas, kas pārskata periodā tiek rīkotas piekto reizi. Dzejas dienas pasākums dzejnieka Pētera Brūvera dzimtajās mājās "Kalēji" ir plaši apmeklēts un daudzslāņains savās izpausmēs. *Poētisks dzejas vakars, kas daudzozīmīgi skaidro māksliniecisko paņēmieni kopumu. Literāti, dzejnieki, mūziķi, notikumu retrospekcija, gleznu un autordarbu*

zīmējumu emocionāli estētiskā pasaule – viss vienkopus sniedz piederības sajūtu sava laika un gara vērtībām.

Septembra mierinājums atrod pasauli manī un pasauli tevī, arī tur, kur saulains pēdējo melleņu un pirmo brūkleņu bagāts piemežs. Dabas vēstnešu un cilvēka gājums atgādina par pasaules/aizsaules noliktiem ceļiem, tiek iedegtas divas sveču liesmiņas - Pētera Brūvera un viņa mātes Vijas Brūveres piemiņai. To klātbūtne nemanāmi ir ar mums.

Aiz katras dzīves vēl ir tālāka un daudz lielāka pasaule, uzliekot roku cieši uz pulsa, koncentrējam uzmanību dzejas dienu norisēm dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera dzimtajās mājās "Kalēji", kas apliecina ticību sev un savai valodai!

Deviņas meistardarbnīcas pārstāves, vecumā no 14 līdz 70 un vairāk, ievērojot Zanes Brūveres Kvēpas priekšrakstus, uzradīja katra savu mākslas darbu, lai ar dzejoļa priekšlasījumu uzstātos Dzejas dienas pasākumā.

(Dalībnieces uzskatāmas arī par atsevišķu interešu grupu, kas sevi radoši pieteica dzejoļu meistardarbnīcā jūnijā " Kalējos")!

*2019. gada septembra īstenais dzejas avots ir vērojams Pētera Brūvera radītājā gleznā [1970. gadu II puse] un viesu kolorītajā kopainā, kas lieliski veido dzejas sapratnes līnijas - emocionālā atmiņa, nojausma, intuīcija, saglabājot loģisko inteliģences klātbūtni. Vakara viesu pulkā ir **dzejnieki Iveta Šimkus, Māris Salējs, Liāna Langa, Daina Sirmā, Indra Brūvere – Darulīene, Zane Brūvere – Kvēpa, komponists Māris Lasmanis un dziedātāja Endija Rezgale**. Katrs no viņiem kalpo Pētera Brūvera gan rakstītā, gan mūzikā pārvērstā vārda mūžīgai noslēpumainībai, daudznozīmīgumam un citiem valodas un satura raksturlielumiem. Klātesošo dzejnieku uzstāšanās ir sirsniņa tikšanās un valodas pasaules nebeidzama krāsu gamma mākslas atveidojumā. Ivetas Šimkus rakstītais vārds klātesošajiem pieskaras trausli un emocionāli pilnskanīgi. Māris Salējs kopējā ainavā iezīmē laikabiedra un impulsīva redzīguma sajūtu, kas mazliet rada brūveriskajam. Liāna Langa – intelektuāli dziļi un cieņpilni, pilnasinīgi un precīzi dzejas portretējumā ar valodas palīdzību saglabā domāšanas telpu. Daina Sirmā – sirsniņi un sirdsgudri, atdevīgi un augstvērtīgi ievij latvisko dzīvesziņas kodu, veido latvisko stāju un intonatīvi rada piederības sajūtu. Indra un Zane Brūveres rod sirdspukstus, ne tikai izskatā, bet zināmajā pasaules daļā starp sevi un līdzīgi domājošajiem dzejā un atdzejā.*

*Māris Lasmanis un Endija Rezgale dzejas sajūtām pievieno muzikālo pasaules noskaņu. Mežmalas ainavā atbalsojas instrumentāli skaņdarbi, ko nomaina emocionāli dzidrs dziedājums no koncertprogrammas **"Ezera mistērija"** (Pēters Brūveris, Māris Lasmanis).*

Saplūduši vienā veselumā ar radītās pasaules skaistumu, kā arī tās dziļāko būtību un augstāko vērtību, atklājam vēsturisko stāstu par 1996. gadā iedibināto, bet ne pasniegto, dzejas notikumu balvu. Piektajās Stopiņu novada dzejas dienās balvas pasniedz Iveta Brūvere. Kalēju darba rīki - veseri un mazie āmuri tiek pasniegti gan dzejniekiem un māksliniekiem, gan rodošās meistardarbnīcas dalībniecēm, gan notikumu vietas izveidotājiem un talkas dienas līdzdalībniekiem.

Vakara noslēgumā silts tējas malks un svētku klišģera gabaliņš, ziedi un piemiņas raksts katra dalībnieka autogrāfu kartiņā. Var teikt pasaulīgs prieks, dvēseles veldze un sajūtu gaišums.

Mazliet no tā visa ieraudzīsiet pievienotajā foto galerijā

<https://stopini.lv/lv/galerijas/stopinu-novada-5dzejas-diena-2019-537> vai satikto gājēju acu skatienā. Uz tikšanos citugad!

Galerijā iekļauto fotogrāfiju autores Inese Skrastiņa, Ieva Mūrniece, Vita Banga, pasākuma vizuālais noformējums un pulcēšanās vietas iekārtojums Dainas Kalmanes izpildījumā. Raksta autore Daiga Brigmane.

Novada informatīvais izdevums "Tēvzemīte", 2019. gada 4. oktobris (296), 7.lpp.

https://stopini.lv/media/Tevezemite/2019/Tevezemite_102019.pdf.

Pie šīs grupas - literatūras cienītāji, radošo personību pārstāvji, piepulcinām **ceļotājus**, un mūsu pakalpojums/pasākums ir ceļotprieks. Bibliotēkas un tās lasītāju pieredze ir septiņu vasaru sadarbība, ceļojot ar latviešu literatūrzinātnieci, valodnieci, publicisti, rakstnieci un politiķi - Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes profesori, Latvijas Zinātņu akadēmijas īsteno locekli - Janīnu Kursīti. Katra līdzbraucēja garīguma pūrā iemājo kāds vēsturisks, filozofisks, māksliniecisks, dziedniecisks vai romantisks mirkļa pieskāriens, šķīļot darbu un atmiņu gaišmu, joprojām atrodam vēlmi meklēt, atrast un būt. 2019. gadā zied un ziedoņas visa Sēlijas daba, to veicina vietējo cilvēku dzīves gudra pozīcija un gaišums. Izcili pavadot laiku Sēlijas kultūrvīdē – izzinoši, emocionāli, sirsnīgi un domāt radoši. Ar šajā grupā vecuma amplitūda un mērķgrupas dalījums nav vienots. Jaunākais līdzbraucējs ir 8 gadus jauns, grupas sarakstā atradīsim uzņēmējdarbības pārstāvjus, mājsaimnieces, seniorus, mediķus, pedagogus un vidējas latviešu ģimenes modeli.

Novada informatīvais izdevums "Tēvzemīte", 2019. gada 6. augusts (294), 8.lpp.

https://stopini.lv/media/Tevezemite/2019/Tevezemite_082019.pdf

Šīs grupas piekritēji ir arī galvenie **teātra un koncertu izrāžu apmeklētāji**. Pārskata periodā skatītas trīs teātra izrādes: Jaunais Rīgas teātris " Linda Vista" kolektīvs apmeklējums - 2018./2019. gada teātra sezonas Spēlmaņu nakts skatītāju balsojuma balvas ieguvēja, režisors Alvis Hermanis (2019. gada februāris), Liepājas teātra izrādes "PRECĪBAS" kolektīvs apmeklējums Liepājā – izrāde, kas 2017./2018. gadā saņēmusi 7 „Spēlmaņu nakts” balvas, režisors Sergejs Zemļanskis (2019. gada aprīlis), Nacionālā teātra Lielās zāles izrādes "Tango bez asinīm" kolektīvs apmeklējums - Ditas Lūriņas, Daumanta Kalniņa un viņu domubiedru koncertstāsts lidojumā, režisore Dita Lūriņa, Zane Dombrovska (2019. gada novembris). Mājupceļā allaž notiek domu

apmaiņa, un sarunas par redzēto. Iedvesmojam bibliotēkas lasītāju pārlasīt vai izvēlēties redzētos autordarbus, rosinām lasītprieku un diskutējam par mākslas telpas veiksmi, nozīmi un radīto pārdzīvojumu. Teātra izrādes apmeklējumos piedalās no 25 līdz 30 bibliotēkas lasītāji.

Tikpat pārdomāti un aktīvi apmeklēti **ir literāri tematiskie vakari ar rakstniecības pārstāvju** piedalīšanos. Pārskata periodā viena tikšanās pavasarī, otra

- gada nogalē.

Rakstnieces Birutas Eglītes saruna par Spridzānu dzimtas likteņiem grāmatā "Ceturtais bauslis" (2017). Dokumentēts vēstījums par visiem tiem, kam "rūgti iet", kam skaudri, dzīvi un patiesi. Cieņa, darbs un mīlestība veido šo dzimtu, kas šodien spēj kopīgi priecāties un sevi skaita divos tūkstošos, apvienojot vairāk nekā 150 uzvārdus. Savstarpēji iepazīstoties, atklājas,

cik interesantām personībām bagāts radu pulks. Visvairāk dzimtā ārstu, juristu, izmeklētāju, skolotāju, radošu personību.

Rūpīgi krātie cilvēkstāsti, atklātībai atklājas mirklī, kad autore tos iekļauj Latvijas 100 gadu vēstures veidolā. Lielākoties visiem zināmi notikumi un procesi atklājas stāstos, kas veidojuši Latvijas valsti un mainījuši cilvēku dzīvi - "iedvesmojot un apbalvojot, laužot un sadragājot, liekot pielāgoties un pārbaudot izturību un godaprātu". Katra fotogrāfija, kas veido pastāstu, ir vitāli interesanta un daudzstāstoša. "Vecais cilvēks zina, cik mūžs ir īss, bet mazais vēl pat nenojauš, cik viņam daudz jādzīvo", tā Biruta Eglīte par sev tuviem un mīļiem cilvēkiem. Ikkatra no tām glabā sirsnības pilnus dzīves mirklus. Šajā tikšanās reizē fotogrāfijas raksturoja un atklāja tā laika vidi, sadzīvi un ģimeniskās attiecības, liekot, kaut nedaudz gan domāt par pasauli sevī, gan atrast tajā pašam sevi. Skatiens. Fotogrāfija. Mirklis. Stāsts. Dzimta. Laiks. Jautājums katram mums pašam – vai laika dzīslā mēs atrodam sevi un, ko no tā ierakstām sevī.

Latviešu literatūras rakstniecības vidē Inguna Bauere sevi apliecinājusi vairākkārt. Savos darbos galvenokārt izceļot personību lomu un to nozīmi Latvijas kultūrvīdē un kanona kvalitātēs. Sarunas priekšplānā divu personību – kultūržurnālistes

Mīlestība padara mūs labākus,
liek pacelt skatienu augstāk un
ieraudzīt pasauli krāsaināku.
Mīliet tā, kā Baronu Dārtas mazā,
klusā sirds to prāta - nesavtīgi un
līdz pēdējai elpai.

Cieņā - Ingunas Bauere

un novadnieces Liegas Piešinas un rakstnieces Ingunas Baueres neatkarīgi spriedumi, kas lasošus ļaudis vienmēr ir interesējis, kāpēc kāds rīkojas tieši tā un ne citādāk.

Uzklausot Latvijas kultūras kanona stāstu rakstniecībā, domājam par sava laika latviešu valodas un kultūras vērtību kopumu, jo bez Baronu ģimenes romānā darbojas vēl daudzi deviņpadsmitā gadsimta slavenie latvieši - Krišjānis

Valdemārs, Fricis Brīvzemnieks un citi laikmeta liecinieki. Rakstniece pētījusi un atainojusi tā laika sadzīvi, tādējādi spilgti un precīzi atainojot laikmetu un tā notikumus. Romāna darbība risinās gan Latvijā, gan Pēterburgā, kur Baroni pavadīja ilgus gadus. Vācot materiālus romānam, neizpalika arī grāmatas autore Sanktpēterburgas apmeklējums, gūtie iespaidi caurstrāvo gan romāna, gan vakara noskaņu.

Latviski tautiskās noskaņas pamatā ir arī svētvakara tuvošanās, kur rodams ne tikai gaišums, cerība un mīlestība, bet arī piparkūkas, tautasdziesmas un pelēkie zirņi. Tā ir tikai neliela daļa no tradicionālā Ziemassvētku vakara. Autore prāt: "*Mīlestība padara mūs labākus, liek pacelt skatienu augstāk un ieraudzīt pasauli krāsaināku. Novēlu mīlēt tā, kā Baronu Dārtas mazā, klusā sirds to prāta – nesavtīgi un līdz pēdējai elpai.*"

Abu minēto rakstniecības pārstāvju darbi ir pieprasītāko, lasītāko grāmatu sarakstā, ar interesi tiek ieteikti citu lasītāju gaumēm un izziņai. Pakalpojums – lasīt ar gudru ziņu!

Uzziņu un informācijas darbs

Pārskata periodā iestādē nedēļas garumā tika organizētas Eiropas "All Digital Week" digitālās prasmes, kas interesentus katru dienu piesaistīja konkrētai tēmai - dators un Windows iesācējiem; Ulbrokas bibliotēkas vietnes un pakalpojumi; Veselība tiešsaistē (zāļu lietošanas pamācības, analīžu rezultāti, receptes u.c.); Valsts iestāžu pakalpojumi -Latvija.lv; Draudzība tiešsaistē (Facebook, Draugiem.lv, vkontakte.ru, odnoklassniki.ru un citas vietnes). Novērojām, ka pirmos nedrošos soļus datorprasmēs sper jauni lietotāji, parādās entuziasms apgūt arvien vairāk, kā izklaidei, tā nopietniem zinātniskiem pētījumiem. Ir patīkami redzēt apmeklētāju izaugsmi un prieku, ko spēj

dot dažādas digitālas ierīces, sākot no jau ierastā datora līdz elektronisko grāmatu lasītājiem. Jāatzīst, ka iedzīvotāju interese varētu būt lielāka. Ir jāpārdomā saturiskais piedāvājums un tehniskais risinājums, ko ceram mainīt ar jauno telpu atvēršanu.

Uzziņas - dokumenta kopēšana, printēšana vai skenēšana – 259 gadījumos ir pamatnepieciešamība, jo mājas apstākļos nav iespējama dokumentu izguve.

Viena no raksturīgākajām uzziņām un informācijām ir literāri tematiskās izstādes, kas tiek sagatavotas 1x mēnesī, izmantojot iekšējos resursus. Pārskata periodā sagatavotas 12 literārās izstādes par literātiem, ievērojamām personībām vai grāmatu tematiskajiem vāciņiem, piem., bibliotēka un grāmatniecība daiļliteratūrā https://stopini.lv/media/Ulbrokas_bibl/2019_U-bibl_Biblioteku_ned_izstaade.pdf

Visu izstāžu apkopojums atrodams Stopiņu novada mājaslapas sadaļā Kultūra – Ulbrokas bibliotēka – Informācijas resursi – Izstādes.

Atšķirīgu tematisko uzziņu, t.sk., izstāžu darbība un tematisko uzziņu pieprasījums pārskata periodā ir fiksēts 113 gadījumos – izstāžu izstrāde, dažādu dokumentu atlase, t.sk., mācību iestāžu projektu nedēļu tēmu atlase, attaisnoto izdevumu pieprasījumi – dokumentu skenēšana un elektronisko grāmatu lietošanas iespējas.

Bibliotēkas izglītojošā darbība vai lietotājiem/iedzīvotājiem organizētas mācības ar lektoru līdzdalību pārskata periodā netika veiktas.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem ir rodama drukātos bukleta materiālos un elektronisko resursu pieejamībā pēc pieprasījuma.

Digitalizācija – attiecināma uz iedzīvotāju dokumentu skenēšanu, kas atvieglo gada ienākumu deklarācijas D4 pielikuma "Attaisnotie izdevumi par izglītību un ārstnieciskajiem pakalpojumiem" aizpildīšanu un ērtu iesniegšanu.

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

[SBA rādītāji – iekšzemes starpbibliotēku abonements](#)

Tabula Nr.6

SBA - iekšzemes starpbibliotēku abonements	2017	2018	2019
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	16	38	21
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	86	40	22

Iekšzemes starpbibliotēku abonementa skaitliskie rādītāji apliecina, ka bibliotēka SBA kārtā **izsniegusi** 22 eksemplārus 4 reģiona bibliotēkām: 1 – Ādažu bibliotēkai, 1

– Ropažu novada Zaķumuižas filiālbibliotēkai, 11 – Salaspils bibliotēkai, 9 – Stopiņu novada Sauriešu bibliotēkai. SBA kārtā **saņemti** 21 eksemplārs no 4 reģiona bibliotēkām: 1 no Ropažu novada Zaķumuižas filiālbibliotēkas, 9 no Salaspils bibliotēkas, 7 no Sauriešu bibliotēkas, 4 no Upesleju pamatskolas bibliotēkas. *SK. Tabula Nr.6.* Savstarpējā grāmatu apmaiņa ir ģeogrāfiski tuvāko bibliotēku sadarbība. SBA saņemto eksemplāru skaitā dominē nozaru un daiļliteratūra, jo tiek izpildīts konkrēts lasītāja pieprasījums.

Pasūtījumam – dokumentu apmaiņai seko ātras rīcības darbība un tiek nodrošināta nosaukuma pieejamība vistuvāk dzīvesvietai un lietotāja ērtībai.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības zonā

bibliotēkas telpām atrodies otrā stāvā, to neapmeklē lietotāji ar īpašām vajadzībām, trūkst pakalpojuma pieejamības bibliotēkas telpās.

Risinājums/ieteikums. Vienotā publisko bibliotēku pakalpojumu grozā, neizdalīt atsevišķu lasītāju mērķgrupu pakalpojumus, bet skatīt pakalpojumu piedāvājumu un pieejamību saistībā ar iestādes krājuma iespējām un lasāmību. Precīzāk nodefinēt jēdzienu pakalpojums – tematisks pasākums – lasītāju grupa/mērķauditorija. Strādājot tikai uz vienu segmentu (uzņēmēji, bezdarbnieki, imigranti, mājsaimnieces, seniori, ģimenes u. c.) – varam pazaudēt sev raksturīgo, īpašo un vienīgo, ko pierāda citu iestāžu un institūciju likvidācija un pakalpojuma optimizācija.

Statistikas uzskaitē – Izmantošana - virtuālais apmeklējums, objektīvi iekļautos arī attālinātie kultūras kartes un reģiona galvenās bibliotēkas skatījumi, jo ietver un atspoguļo informāciju par konkrētās bibliotēkas darbību.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma komplektēšanas un organizācijas prioritāte pārskata periodā tiek balstīta uz augstvērtīgas tulkotās un oriģinālliteratūras iegādi kopējā krājumā, veicinot Latvijas un pasaules kultūras klasisko vērtību un laikmetīgās literatūras iepazīšanu ar grāmatu starpniecību. Kopumā, esam ieguvuši kultūrvēsturiski nozīmīgu iespiesto dokumentu krājumu, kurā esošie izdevumi papildina, literatūras, mākslas, mūzikas, teātra, arhitektūras un novadpētniecības nozares, kā arī sniedz oriģināli zinātniskus pētījumus humanitārajās un sociālajās zinātnēs, dokumentālajā literatūrā.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Tabula Nr.7

	2017	2018	2019
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	4533	4544	5353
t.sk grāmatām	2467	2469	4162
t.sk. bērnu grāmatām	1022	1030	956
t.sk periodiskajiem izdevumiem	1034	1045	1191
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā	0,65	0,63	0,68
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	4533	4544	5353

Krājuma komplektēšanas finansējums pārskata periodā ir palielinājies par 18%, pieaugot iedzīvotāju skaitam Stopiņu novadā – 12181 (*dati uz 18.01.2020*) un apkalpes zonā – 7915, finansējums krājuma komplektēšanai uz vienu iedzīvotāju nav samazinājies, bet pārsniedz 0,60 eiro centu robežu. *Sk. Tabula Nr.7.*

Rekatalogizācija pārskata periodā nav veikta.

Krājuma pārbaude – inventarizācija pārskata periodā nav veikta.

Krājuma rādītāji *sk. Tabula Nr.8.* kopumā ir pozitīvi ar 24% pieaugumu jaunieguvumu iegādē un proporcionāli izslēgto vienību skaitu, krājums ir palielināts un izvērtēts.

Krājuma rādītāji

Tabula Nr.8

	2017	2018	2019
Jaunieguvumi kopā	926	799	993
t.sk grāmatas	482	380	587
t.sk. latviešu daiļliteratūra	106	86	155
t.sk. bērniem	159	142	137
Izslēgtie dokumenti	506	318	680
Krājuma kopskaits	13 624	14 105	14 418
Grāmatu krājuma apgrozība	0,76	0,74	0,71
Periodisko izdevumu apgrozība	1,17	0,79	0,72

Krājuma situācijas raksturojums saistīts ar tā saturisko izvērtējumu, jaunieguvumu iegādi un kvalitātes izpēti. Satura krājuma pamatā ir pašvaldību publisko bibliotēku darbības reglamentējošie dokumenti, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu, aktualitāti, autoritātes un lasāmības, kā arī cenas kritērijus. Jaunieguvumu un dāvinājumu koncepcija ir papildināt bibliotēkas krājumu, ievērojot nepieciešamā dokumenta aktualitāti, saistību ar krājumu, faktu vai konkrētā grāmata pieejama vēl kādā citā tuvākā reģiona bibliotēkā. Ievērojot krājuma komplektēšanas dokumentus, tiek pieņemti dāvinājumi no sadarbības organizācijām un privātpersonām.

Pārskata periodā ir četri dāvinājuma akti, kas par 182 vienībām papildina krājumu. Preses komplektēšana ir papildinājums grāmatu krājumam, lai nodrošinātu ar jaunāko, aktuālāko informāciju kultūrā, mākslā un zinātnē. Kopējais nosaukumu skaits pārskata periodā ir 29.

Secinājumi: arī nākamajā pārskata periodā ir jāturpina izvērtēt krājuma saturisko kvalitāti un jāpapildina literatūra dažādās zinātņu nozarēs - medicīnā, dabaszinātnēs, lauksaimniecības, tehnoloģiju, sociālās, tiesību un humanitārās zinātnēs. Papildināt grāmatu un preses saturisko un skaitlisko piedāvājumu tieši bērnu un jauniešu auditorijai.

Datubāzes

Bibliotēkas lietotājiem tiek piedāvātas divas abonētās tiešsaistes datubāzes Letonika.lv un News.lv. Piekļuvi tām nodrošina Kultūras informācijas sistēmu centrs. Papildus interesentiem aktualizēti arī citi uzziņu portāli un pilnteksta datubāzes. Informācija par Stopiņu novada datubāzēm izvietota pie datoru lietotāju darba vietām un Stopiņu novada mājaslapas sadaļā Informācijas resursi – Datubāzes <https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/informācijas-resursi/datubazes>

Informācija par brīvpieejas datubāžu jaunumiem pēc vajadzības, ne retāk kā 2x gadā tiek publicēta:

- Stopiņu novada mājaslapas Ulbrokas bibliotēkas sadaļā Informācijas resursi – Datubāzes;
- Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas Facebook profilā <https://www.facebook.com/ulbrbiblioteka/>;
- Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas Twitter profilā https://twitter.com/Ulbrokas_biblio;
- Latvijas Bibliotēku portāla Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas sadaļā līdz tās darbības periodam (2019. gada oktobris).

Bibliotēkā pieejamo datubāžu izmantojums

Tabula Nr.9

Datubāzes	2017	2018	2019
Letonika	81	110	125
News	180	165	58

2019. gadā datubāzes tika popularizētas Digitālas nedēļas apmācību ietvaros. Tika skatīts datubāžu piedāvājums un izmantojamība datorpratības iesācējiem. *Sk. Tabula Nr.9.*

Datubāzu izmantojums, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, datubāzei „Letonika” ir pieaudzis par 13%, bet datubāzei „News.lv” – skatījumu kritums par 65%.

Datubāzi „Letonika.lv” pēc Ulbrokas bibliotēkas informācijas attālināti turpina izmantot 3 lietotāji.

Pašu veidota datubāze ir Lasītāju datubāze.

Regulāri tiek lietota un atjaunināta BIS “ALISE” lasītāju dati par attiecīgo gadu Cirkulācijas modulī. Tiek reģistrēti jauni lasītāji. Grāmatas tiek izsniegtas, ievietotas rindā un rezervētas. Pēc pieprasījuma tiek izmantots SBA modulis. Jo īpaši izdevumu apmaiņas iespēja ar Pierīgas reģiona bibliotēkām. Starp Ulbrokas bibliotēkas lasītājiem ir gan pirmsskolas vecuma bērni, gan seniori, kuri aktīvi lieto autorizācijas datus. Rindu pieraksts un nosaukumu rezervācija atvieglo apkalpošanas darbu.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Ir iestrādāts krājuma atklātības/redzamības process, veidojot jaunāko grāmatu aprakstus, ne retāk kā 5-6 reizes pēc jaunieguvumu iegādes. Skatāmi elektroniskā veidā <https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/informacijas-resursi/jaunako-gramatu-apskats> un aptver piedāvājumu dažāda vecuma un interešu grupām. Galvenokārt tie ir jaunumi nozaru literatūrā, daiļliteratūrā, literatūrai oriģinālvalodā – angļu, literatūrai, kas interesē bērnus un jauniešus. Otrs elektroniskais resurss ir LNB speciālistu un sadarbības partneru sagatavotais izdevums “Literatūras ceļvedis”, kas iekļauts iestādes Informācijas resursu tīmekļa vietnē

<https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/informacijas-resursi/lnb-literaturas-celvedis>.

Ne mazāk nozīmīgs ir literāro izdevumu – grāmatu diskusiju vai domu un darbības apskats Ulbrokas bibliotēkas Facebook kontā, kur izveidota grupa “Lasīšanas gardēži”. Grupā tiek apskatīti gan vecāki, gan jaunāki daiļliteratūras izdevumi, kurā ir aptuveni 30 ieraksti par latviešu un ārvalstu autoru grāmatām.

Datubāzu popularizēšana nav tik veiksmīga, jo par to netiek izrādīta jebkāda interese. Bibliotēkas darbinieki tās izmanto galvenokārt izstāžu izstrādes un citu pasākumu dokumentu izguvei.

Darbs ar parādniekiem

Darbs ar lasītājiem parādniekiem tiek sistemātiski kontrolēts un norit secīgi, ievērojot jaunākās aktualitātes un norādes datu aizsardzības jomā. Reizi trīs mēnešos tiek apzināts parādnieku saraksts, izvērtēts, kam seko atgādinājums e-pastā vai telefona zvans. Saruna, vienošanās un risinājums. Skolu ieteicamās literatūras lasīšanas laikā, vairākkārtējs atgādinājums nepieciešams skolu jaunatnei. Piebilstams, ka paņemtās

grāmatas nodošana viegli veicama ārpus bibliotēkas darba laika, tam speciāli paredzētā vietā. Par laikā nenodotu grāmatas eksemplāru bibliotēkas lasītājiem netiek piestādīta soda nauda.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un risinājumi ir telpu un plauktu nepietiekamība, kas ierobežo krājuma savietojamību, pārskatāmību un resursu nolasāmību. Esošā bibliotēkas krājuma brīvpieeja ir nepieejama lietotājiem ar īpašām vajadzībām. Neērtības un esošās problēmas tiks atrisinātas ar jauno telpu iespējām.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Pārskata periodā pabeigts projekts: dalība lasīšanas veicināšanas projektā 4-8 gadīgiem bērniem "Mūsu mazā bibliotēka" un noslēgts sarunu cikls 16+ "Grāmata uz mana galda".

Projekta "Mūsu mazā bibliotēka" divu gadu ietvaros, tika lasītas grāmatas, pildītas darba burtnīcas, veikti eksperimenti, spēlētas spēles un darītas citas, ar grāmatām saistošas aktivitātes. Kopumā Ulbrokas bibliotēkā projekta ietvaros rīkotajos grāmatu lasīšanas pasākumos piedalījās 22 bērni un jaunieši. Projekta mērķis bija attīstīt lasītprasmi, mudināt dalīties savā lasīšanas pieredzē, iepazīties ar Eiropas mazo valstu literatūru, rosināt interesi par dažādām radošām aktivitātēm, kā arī sasaistīt literatūru ar citām kultūras un mākslas jomām. Projekta darbības laikā tika izlasītas 6 grāmatīņas, jo projektā sadarbojas izdevēji no 6 Eiropas valstīm – Slovēnijas, Horvātijas, Polijas, Lietuvas, Igaunijas un Latvijas. Latviju pārstāv izdevniecība "Liels un mazs" un šajā Ulbrokas bibliotēkas organizētajā projekta noslēguma pasākumā ciemojās arī izdevniecības pārstāves Kristīne un Renāte un dalībnieki kopā ar vecākiem. Projekta norises gaita – raksti un galerijas skatāmas apkopotajā tīmekļa vietnē

<https://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/projekti/musu-maza-biblioteka>.

Otra darbība un 2019. gada aktualitāte un jaunums ir trīs sarunu cikli, lai iepazītos un runātu par tēmu, kas gandrīz nav saistīta ar datoriem un programmām. Par jauniešu grāmatām un nobriedušu cilvēku grāmatām, kuras lasa jaunieši 16 +/- . Kā diskusijas katalizators Ulbrokas bibliotēkā darbojās Ance Zveja no uzņēmuma

"Latvijas Grāmata". Sarunai tika izvēlētas grāmatas, kuras varētu interesēt jauniešus, tostarp, grāmatas angļiski, grāmatas par piedzīvojumiem, fantāziju, kā arī pieaugošākam tēmām: apokalipses, cilvēce, tās pagātne, tagadne un nākotne. Runājām par grāmatām, kas iepriecina. Par brīvo zināšanu meklēšanu nozaru literatūrā, kā piemēru minot, jau lielu popularitāti ieguvušo, Juvāla Noasa Harari "Sapiens" un agrāk izdotās Bila Braisona grāmatas, kuras pieejamas arī Ulbrokas bibliotēkā.

Tādējādi secinot, ka bibliotēka ir mierinātāja jauniešu lasītkārei. No tās var izgūt ko jaunu. Bet grāmatai un ar to saistītajām industrijām nepieciešama vērienīga reklāma. Reklāma, kas akcentē tieši grāmatu vērtību, vēlams metaforu veidā. *"Pasākuma izskaņā dalībnieki bija vienisprātis jau par nākamās tikšanās datuma noteikšanu un dažs mājās devās ar jauniem literatūru",* tā saka lasītāja Laura. Un vēl, no klātesošās lasītājas Vinetas teiktā: *"Ir jāpieaug līdz tam, lai lasītu grāmatas ar laimīgām beigām!"*.

Ieguvums - jauna tikšanās, jaunas zināšanas un vēlme saprast, ko jauni cilvēki grib redzēt bibliotēkā. Pietuvināšanās grāmatām un viens otram.

Otra saruna veltīta tematiskajām grāmatām, kas veltītas bibliotēkām un grāmatniecībai daiļliteratūrā. Ceļojuma koferi grāmatu nosaukumi, kas radīti, lai aprakstītu bibliotēku dzīvi, ietverot lasīšanu un stāstu stāstīšanu. Grāmatu varoņi ar to palīdzību atklāj burvestības, detektīva cienīgus notikumus, ieskatās nākotnē un atrisina dzīves cilpas un līkločus, aktualizē globāli svarīgāko un aktuālāko. Saruna par to, kā izvēlamies grāmatas? Vai to darīt, mūs iespaido grāmatas biezums, personlietojums, lapušu skaits, varbūt valoda vai ilglaicības fenomens? Būtiskākais ieguvums, ka šajās grāmatu spēlēs līdzās ir zinoši pretinieki, kas runā arī par grāmatām angļu valodā, kurās aprakstītas spēles un cita veida zināšanas.

Noslēdzošā saruna ļoti cieši saistīta ar zviedru vides aktīvistes Grētas Tunbergas darbību, kas tobrīd ANO samītā bargi vērsās pret pasaules valstu līderiem par bezdarbību klimata krīzes novēršanā. Mūsu sarunu par literatūru, to, kas palīdz glābt pasauli, par literatūru - to, kas runā par klimata pārmaiņu pārņemto un skarto! Tas ir ne tikai fons un iemesls dzīviem grāmatu tēlu pārdzīvojumiem, bet arī mūsu ikdienu, mūsu izvēles un realitāte, par ko katram savs, spēcīgs un interesants viedoklis.

Kopumā secināms, ka sarunu cikls 16+ " Grāmata uz mana galda" ir tematiski interesants, aktuāls un saistošs tikai nelielai daļai interesentu, tam nav vienotas zināmas auditorijas kopums. To vēl nevaram saukt par aktuālu diskusijas vietu padsmiņnieku - jauniešu auditorijai.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte

Bibliotēkas krājuma veidošana ir neatkarīgs darbības process, kur bibliotēka pati izlemj, kādas grāmatas un preses izdevumus iegādāties, ievērojot krājuma komplektēšanas politiku, kas, domājams, savu īsteno uzplaukumu veiks jaunajās telpās. Pārskata periodā krājuma rādītāji – finansējums un jaunieguvumi ir gandrīz iepriekšējā gada līmenī, tiek komplektēta literatūra, kas raisa bērna zināšanas un interesi par noteiktām tēmām, tiek iepirkti turpinājizdevumi un divu piesaistīto projektu grāmatu nosaukumi un bērnu/jauniešu žūrijas komplekti, kā arī iepirkti ieteicamo literatūras sarakstu neesošie nosaukumi. Alternatīvo lietu komplektēšana, galvenokārt, spēles tiek iepirktas un lietotas āra lasītavas darbības laikā.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana

Informācijpratības pasākumi un darbs datubāzēs aktualizējas skolu projektu nedēļas uzdevumos. Ikdienā, galvenokārt, prasmes un individuālā pieeja tēmu un uzziņu pieprasījumiem - uzziņas referātiem, pētniecisko darbu izstrādei un interešu izglītības pilnveidošanai. Uzziņu darbā tiek izmantoti - izdevumi un grāmatas, kā arī abonētās datubāzes – Letonika, Lursoft „Laikrakstu bibliotēka” resursi. Informācijas prasmju apguve bibliotekāro procesu pielietošanā – grāmatu atlase, rezervēšana un pagarināšana ir **individuāls apmācības process**, ne pasākuma kopums. Pasākumi dažādām vecuma grupām aprakstīti šī punkta sākumā.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Tradicionāli - katra jauna gada sākumā bibliotēkā uz tikšanos ierodas pirmsskolas

izglītības iestādes " Pienenīte" vecāko grupu audzēkņi un pedagogi. Bibliotēkā zinību stunda "Ja es būtu grāmata" ne tikai rosina iepazīšanos ar bibliotekāro darbu, bet aicina uz sarunu par grāmatām – to daudzveidību, saturu un lasīšanas iespējām. "Ja es būtu grāmata": es gribētu, lai tu paņem mani uz mājām un man atrastos vieta tavās mājās, ar gudru ziņu es veidotu debesskrāpi no burtiem un skaņām, lai tu atklātu vissenākos

notikumus, lai esmu draugs. Iegaumē! Kā mani atrast bibliotēkā! Atceries! Es protu glabāt uzticētos noslēpumus. Atceries! Es negribu būt aizmirsta. Vairumam šīs tikšanās ir pirmā saskarsme ar bibliotēkas darbu un pakalpojuma sniegtajām iespējām, tāpēc, jo patīkamāk ieraudzīt vecākus un bērnus, iesaistoties un kļūstot par reģistrētiem lasītājiem. Kopumā bērnu lasītāju skaits ir pieaudzis par 7 %, sk. *Tabula Nr.5.* ar tendenci, ka agrīnā lasītāja vecums ir 5-6 gadi, skaitliski pieaug arī to fiziskais apmeklējums. Par Ulbrokas Ezermalas lasītavas darbību un bērnu/jauniešu līdzdalību aprakstīts 5. punktā.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā

Ne tikai pārskata periodā, bet ilgākā laika posmā bibliotēkas nozīmīgs sadarbības partneris ir Stopiņu novada izglītības iestādes un Stopiņu novada pašvaldības aģentūras "Saimnieks" apkalpojušais dienests. Precizējot 2019. gadā, nozīmīgākais sadarbības partneris ir Stopiņu novada pirmsskolas izglītības iestādes " Pienenīte" vecāko, sagatavošanas un logopēdiskās grupas metodiķis Evija Konstantinova, kas bērnu grupas sagatavo un iepazīstina ar bibliotēkas darbu, pirms tās apmeklējušas to klātienē, izvirza tikšanās reizei konkrētu tēmu *Kā mēs izturamies pret pasauli?* (2019) un nodrošina atbildīgu un nopietnu attieksmi turpmākajai sadarbībai, iepazīstinot ar šo darbu arī bērnu vecākus.

Āra lasītavas darbības laikā – PII "Pienenīte" vadītāja Lelde Sturme nodrošināja bērnu apvienoto grupu apmeklējumu un izrādīja interesi par lasījuma plenēriem Ezermalas lasītavas darbības laikā.

Ezermalas lasītavas darbībai ir sava specifika un tās darbībai vajadzīgs speciāls aprīkojums un transports visu nepieciešamo atvešanai – aizvešanai, jo tā neatrodas bibliotēkas ciešā tuvumā. Tāpēc nozīmīgs partneris idejas realizācijā ir Stopiņu novada pašvaldības aģentūras "Saimnieks" Transporta un labiekārtošanas nodaļas vadītāja Ata Senkāna transporta atbalsts un vīru neredzamais spēks, ieceļot, izceļot nepieciešamo aprīkojumu.

Upesleju pamatskolas bibliotēkas ilggadīga bibliotekāre Gunta Bruģētāja rīko Stopiņu novada Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības un konkursu 11-12 gadus veciem 5. un 6. klašu skolēniem, kura rezultātā tiek noskaidrots lasīšanas čempions. Konkursa žūrijas sastāvā iekļaujot Ulbrokas bibliotēkas vadītāju un neatkarīgo lasītāju.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā

Darbam ar bērniem/jauniešiem divas bibliotēkas darbinieces pārskata periodā noklausījās lektore **Renātes Albergas** (BTAI bērnu tiesību aizsardzības departamenta direktore) profesionālās kvalifikācijas pilnveides A programmas kursus "**Speciālās zināšanas bērnu tiesību aizsardzības jomā**" (8h), kas tēmas ietvaros pilnveidoja darbinieku zināšanas un attīstīja prasmes, kas nepieciešamas, lai, pildot darba pienākumus, nodrošinātu bērnu tiesību ievērošanu un aizsardzību.

Problēmas bibliotēkas darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Nepieciešama plašāka alternatīvo dokumentu iegāde - spēles, puzzles, diski. Iespējamie risinājumi: jāturpina bērnu/jauniešu krājuma aktīva komplektēšana, jāveic radikāli atšķirīgs – jauns strukturēts krājuma kārtojums, un jāturpina saistošas pasākumu aktivitātes dažādām vecuma grupām.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

Prioritārs darba virziens pārskata periodā ir novadpētniecības jeb vietējās apkaimes izpētes un izglītojošais darbs, ko veicina bibliotēkas projektdarbība Stopiņu novada kultūras kanona pētnieciskajā un nemateriālā kultūrvēsturiskā mantojuma dokumentēšanas un publiskošanas darbā.

Otrs darba virziens, iegūtās intervijas, kas atspoguļo Dreiliņu pagasta saimnieku atmiņu stāstus par 20.gs. saimniecisko darbību un vietējo zemnieku saimniekošanas prasme un dzīve starpkaru periodā, kas ataino preču, naudas un algotā darbaspēka attiecības un kustību. Saruna par piedzīvotajiem pirmajiem padomju kolektīvajiem Darba gadiem un kolhoza "Cīņa" darbību.

Treškārt, dzīvesstāsts, kuru raksturo vienas dzimtas fotogrāfijas, vēstules, saimnieciskās darbības dokumenti, sadzīves priekšmeti un dokumentālais kino.

Bibliotēkas ikdienas darbībā arvien biežāk aktivizējas interese par dzimtas stāstiem, par sava novada vēsturiskajām lietām, par konkrētu un vispusīgu novada dzīves dokumentēšanu un izpēti — pagātnē, tagadnē un nākotnes perspektīvā vietējās dzīves aspektos. Ikvienas bibliotēkas novadpētniecības krājums ir unikāls kolektīvās atmiņas liecību kopums, kas uztur un prezentē vietējās vērtības, tradīcijas, sasniegumus, novada vēsturi un attīstību, nostiprina lokālo identitāti, kopienas saliedētību un lokālpatriotismu. Arī Ulbrokas bibliotēka kā kolektīvās atmiņas krātuve veido unikālu, ar ilglaicīgu un paliekošu nozīmi dokumentu krājumu - stāsti, vēstules, fotogrāfijas, intervijas, rokraksti drukātā, audio vai video formātā, pareizi saglabāti, ir visa vienotā valsts nacionālā novadpētniecības krājuma daļa.

Novadpētniecības krājums

Krājums tiek regulāri papildināts ar materiāliem par novadu no bibliotēkā abonētas periodikas. Īpaša uzmanība tiek pievērsta Pierīgas reģionālajam izdevumam "Rīgas Priņķa Avīze".

Tāpat tiek sekots līdz novadnieku publikācijām un materiāliem par novadu bibliotēkas krājuma jaunieguvumos, tos pievienojot novadpētniecības krājuma kolekcijai.

Krājuma organizācija un glabāšana

Novadpētniecības krājums ir izvietots vienkopus atsevišķi no pārējā bibliotēkas krājuma lasītājiem pieejamā vietā. Analītikas materiālu glabāšanai izveidota 21 tematiskā mape.

Digitalizācija, digitālie resursi un to veidošana

2019. gadā veikts apjomīgs darbs, veidojot digitālo kolekciju par Stopiņu novada "Būmaņu" mājām un dzimtu. Bibliotēkas novadpētniecības datubāzē iekļauti pavisam kopā 76 apraksti, no kuriem 52 ir fotogrāfijas. Fotogrāfijās redzami dzimtas locekļi vairākās paaudzēs no 20. gadsimta sākuma līdz mūsdienām. Otra nozīmīga fotogrāfiju daļa atspoguļo "Būmaņu" māju saimniecisko darbību, dažādu lauksaimniecības darbu un procesu norisi, kā arī māju un tuvākās apkārtnes fotogrāfijas. Kolekcijā iekļauti 6 teksta dokumenti, 5 vēstules, 2 skaņu ieraksti, 4 transkripcijas.

Sadarbībā ar Latvijas Valsts kinofotofonodokumentu arhīvu, bibliotēka krājumā ir ieguvusi videomateriālus par novada vēsturi. 5 videofragmenti ievietoti novadpētniecības datubāzē "Būmaņu" māju digitālās kolekcijas ietvaros.

Novadpētniecības datubāzē ievietoti digitalizēti materiāli par Stopiņu novada ambulanci. Tie ir materiāli, kurus bibliotēkai dāvinājusi ilggadējā Stopiņu ambulances

darbiniece un Ulbrokas bibliotēkas lasītāja Irēna Lazdāne. Datubāzē ievietotas 4 fotogrāfijas un Irēnas Lazdānes atmiņu stāstījums par Stopiņu ambulanci.

2019. gadā ir veikts darbs arī lokālo anotāciju veidošanā. Skenēti 22 periodikas raksti un pievienoti novadpētniecības datubāzē aprakstiem PDF formātā kā lokālās anotācijas.

Krājuma kvalitātes, aktualitātes, attīstības novērtējums

Novadpētniecības materiālu krājums sniedz plašu strukturētu informāciju par novadu. Tiek turpināts darbs pie novadpētniecības datubāzes veidošanas. Kopumā uz 2019. gada 30. decembri ir izveidoti 2033 ieraksti. 2019. gadā izveidoti 318 ieraksti, rediģēti 225 ieraksti. Pievienoti teksta materiālu analītikas apraksti, fotogrāfiju apraksti, audio un videomateriālu apraksti.

Regulāri tiek veikta aktuālo novadpētniecības materiālu aprakstu veidošana un novadpētniecības mapju papildināšana.

Iespēju robežās notiek ikmēneša novada domes informatīvā izdevuma "Tēvzemīte" novadpētniecības analītikas ierakstu veidošana. Uz 2019. gada beigām novadpētniecības datubāzē ir izveidoti apraksti 2015., 2016., 2017., 2018. un 2019. gada "Tēvzemītes" komplektiem. Tā kā novada izdevums galvenokārt atspoguļo vietējās novada notiekošās aktualitātes, ar ievadīto aprakstu apjomu jau iespējams veikt informācijas meklēšanu par novada iestādēm un pasākumiem, personām šo gadu ietvaros.

Lai popularizētu bibliotēkas novadpētniecības krājumu, bibliotēkas elektroniskā kataloga WebPac lapā ir izdalīta sadaļa Novadpētniecība, kurā ievietotas tematiskās saites uz atsevišķiem aktuāliem novadpētniecības tematiem. Šajā gadā pievienota saite par "Būmaņu" māju digitālo materiālu kopu, tāpat, iespējams, atvērt saiti uz materiālu kopu par Latvijas Lauksaimniecības mehanizācijas un elektrifikācijas zinātniski pētnieciskā institūta ilggadējo direktoru Edgaru Lāčgalvi, kas veidota 2018. gadā. Te atrodamā arī saite uz materiālu kopu par bibliotēkas novadpētniecības projektu "Senās mājvietas Stopiņu novadā" un saite LNB Digitālās bibliotēkas portālu "Zudusī Latvija", kurā Ulbrokas bibliotēka ir ievietojuši apjomīgu digitālo materiālu kopumu par Stopiņu novadu <https://salaspils.biblioteka.lv/Alise/lv/6/home.aspx>.

Šajā gadā tika turpināts darbs Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālajā bibliotēkā, katru mēnesi ieviejojot Stopiņu novada domes informatīvā izdevuma "Tēvzemīte" digitālās datnes. Patreiz LNB Digitālajā bibliotēkā ir pieejami visi "Tēvzemītes" numuri kopš tā izdošanas sākuma 1994. gadā.

Izmantojums

Novadpētniecības materiālu izmantojums, galvenokārt, ir saistīts ar vietējās vēstures un notikumu izpēti, skolu projektu nedēļās vai ar valsts izglītības iestāžu mācību programmās noteiktu uzdevumu izpildi, vidēji 3-5 pieprasījumi pārskata periodā.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Ne mazāk kā reizi pārskata periodā runājam un domājam par novadpētniecības darbā paveikto. Īpaši šogad Muzeja nakts ietvaros piedzīvotajā "Būmaņu" dzimtas stāstā un LTV raidījuma "Ielas garumā" filmēšanas laika notikumos. Veicot novada dzīves izpēti un dokumentēšanu, jau otro gadu bibliotēkas darbībā atskatāmies uz novada kultūrvēsturē apzinātiem materiāliem, kas digitālā formātā pēc vienotiem bibliotēkas elektroniskā darbības principiem, nodrošina to plašu pieejamību un publicitāti. Tikšanās un novadpētniecības resursu prezentācija par novada izpētes materiāliem ir ieguldītā darba rezultāts, kas iekļauts novadpētniecības datubāzes ierakstu kopā par Muzeja nakts 2019 resursiem viensētā "Būmaņi". Ieskatoties Stopiņu novada Ulbrokas kataloga novadpētniecības datubāzē <https://salaspils.biblioteka.lv/Alise/lv/6/home.aspx> iespējams rast apliecinājumu iepriekš teiktajam.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Stopiņu novada pētnieku dokumentētais ir atšķirīga un unikāla vērtību skala, kur ne tikai bibliotēka ir klātesoša, iekļaujoša un redzīgi vēstoša, bet noteicošais ir iedzīvotāju atsauce un līdzdalība. Esam pateicīgi par sadarbību ar LVKFFDA un AKKA/LAA institūcijām un visiem pētniekiem, kā arī par iegūto pieredzi veidojot LTV raidījumu "Ielas garumā".

Ar LVKFFDA iestādei saistošs sadarbības Līgums un Vienošanās par izsniegto audiovizuālo dokumentu un fotodokumentu kopiju **ievietošanu Ulbrokas bibliotēkas novadpētniecības publiskajā datubāzē.**

Jauninājumi novadpētniecības darbā

Iegūta divu dienu filmēšanas pieredze veidojot LTV raidījumu "Ielas garumā".

Pirmā pētnieku tikšanās fotogrāfijās vērojama tīmekļa vietnē

<https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas/saruna-par-novada-izpetes-materialiem>

Sadarbība ar Rīgas Aprinča Avīzi, rubrikā "Pierīgas leģendas", kas, uzrunājot bibliotēku, veidoja aprakstu par diviem ievērojamiem cilvēkiem, kas vai nu dzimuši vai dzīvojuši Stopiņu novadā. Vienīgā nianse - stāsts ir par cilvēkiem, kas jau ir viņsaulē. Sekoja novadpētniecības dokumentu kopas atlase par divām Stopiņu izcilām un sabiedrībā

ievērojamām personībām, dzīves un darba stāstos - dzejnieks, atdzejotājs **Pēters Brūveris (1957-2011)** un ilggadīgs institūta direktors, zinātnieks, konsultants – vadošs pētnieks, Goda doktora **Edgars Lāčgalvis (1930 - 2008)**

Raksta elektroniskā versija

<http://www.aprinkis.lv/index.php/kultura/12415-ieverojamakie-stopinu-novada-parstavji-dzejnieks-peters-bruveris-un-zinatnieks-edgars-lacgalvis>

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Novadpētniecības darbs prasa lielu laika un darba resursu ieguldījumu, pārskata periodā iestādē ir amatu slodžu samazinājums, turklāt nav arī novada vēstures muzeja, bet ir apzināta pētnieku grupa, kas, sadarbibā ar bibliotēku, veicina novadpētniecības darba popularizēšanu un dzīvot spēju.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Jāturpina – darbs pie drukāto, audio, audiovizuālo un attēlu novadpētniecības materiālu aprakstīšanas.

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Tabula Nr.10

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Mūsu mazā bibliotēka	Latviju pārstāv izdevniecība "Liels un mazs"	Nav zināms	Izglītojošs projekts, kas paredzēts 4-8 gadu vecuma bērniem; Tajā sadarbojas izdevēji no 6 Eiropas valstīm – Slovēnijas, Polijas, Horvātijas, Lietuvas, Igaunijas un Latvijas.	Atbalstīts un īstenots: <i>dalībnieku skaits 22</i>
Alekšu dzimtas lietu stāsti	Stopiņu novada dome	450,00 EUR	Alekšu dzimtas saimnieciskā darbībā Rīgas pievārtē Dreiliņu pagasta viensētā «Būmaņi». 20. gadsimta īstie saimnieki, kas pieprot celtniecību, vada saimniecību un attīsta lauksaimniecību	Atbalstīts un īstenots: <i>dalībnieku skaits vairāk par 80</i>

Projektu apraksts

Pirmā projekta apraksts iekļauts bibliotēkas darba gada pārskata 7. punktā.

Savukārt 2019. gadā, izmantojot pašvaldības projektu finansējumu, tika īstenots otrs projekts "Aleksu dzimtas lietu stāsti". Projekta gaita ir bibliotēkas izstrādāts un īstenots pasākums, piedaloties Muzeja nakts 2019 koptēmā un vēsturiskajās aktivitātēs. Pirmoreiz dalība Latvijas simtgades stāstā, īstenojot *Muzeja nakts 2019* pasākuma tēmu - varoņi un varoņstāsti Rīgas apkārtnē

<http://muzeju-nakts.lv/lv/programma/muzeju-nakts-programma-r%C4%ABgas-apk%C4%81rtne>

un pašvaldības projektu konkursā atbalstītie projektu iesniegumi

<https://stopini.lv/lv/projekti/stopinu-novada-pasvaldibas-finansetie-projekti/2019gada>

Atbalstu ieguva jauns seno māju stāstu projekts vēsturiskajā viensētā "Būmaņi", papildinot iestādes novadpētniecības datubāzes resursus, izveidota digitāla materiālu kolekcija, iekļaujot plašu dažādu tekstu dokumentu, attēlizdevumu, skaņu un video ierakstu kopumu.

Norises gaita.

1. Aleksu dzimtas saimnieciskā darbība – mutvārdos dokumentēts vēstījums. Dokumentu tipi – rokraksti, vēstules, kartes, fotogrāfijas.
2. Seno ēku un priekšmetu apskate – kūts, vāgūzis, ratnīca, ledus pagrabs. Kultūrvēsturiskais mantojums – karogs, pūra lāde, vijole, fotogrāfijas, vēstules.
3. Saimnieciskās un sadzīves tradīcijas – vijoļspēle, konkursi, cienasts.
4. Kino vakars – dokumentālais kino par 20. gadsimta saimniecisko darbību Dreiliņu pagastā (*līdz 1h*).

Projekta gaitas retrospekcija skatāma sadaļā Ulbrokas bibliotēka – Projekti -

<https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/projekti/aleksu-dzimtas-lietu-stasti>

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Atvērts dialogs ar vietējo sabiedrību, kas veicina senu tradīciju iedzīvināšanu, ko apliecina vienas viensētas vēsturiskā atmiņa un saglabātās laikmeta liecības. Projekta

īstenojumam nav vairs tikai lokāla mēroga darbības raksturs, tas tiek iekļauts Muzeja nakts Rīgas apkārtnes programmā, no piedāvājuma redzams, ka septiņu novadu starpā Ulbrokas bibliotēka ir vienīgā, kura piedalās un īsteno vēsturisko atmiņu stāstu. Projekta veiksmīgai realizācijai nozīmīga ir sadarbība ar valsts iestādēm – LVKFFDA, AKKA/LAA, dzimtas labā griba un kopdarbība.

Turpinās iestādes pētnieciskā darbība un jaunu novadpētniecības resursu apzināšana.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana

Bibliotēkas tēls veidojas no komunikācijas klātienē, no informācijas elektroniskajos resursos un no bibliotēkas lasītāju savstarpējās komunikācijas, informējot par bibliotēkas pakalpojumiem.

Sabiedrības informēšana par bibliotēkas darbības funkcijām, pakalpojumiem ir sistemātisks darbības atainojums Stopiņu novada informatīvajā izdevumā „Tēvzemīte” un Stopiņu novada tīmekļa vietnē sadaļā *Kultūra: Ulbrokas bibliotēka* <https://stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka>, kur regulāri tiek atjaunināta informācija par jaunumiem izdevējdarbības un grāmatniecības nozarē, bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem, bibliotēkas jaunajām grāmatām, abonētajiem laikrakstiem un datubāzēm.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas mājaslapas sadaļa pārskata periodā attālināti apmeklēta un skatīta 3221 reizes, 59% ir saturiski jauni skatījumi.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Stopiņu novada mājaslapas sadaļā Ulbrokas bibliotēka ievietotas ziņas par bibliotēkas aktualitātēm, vēsturi, darbības raksturojumu, pakalpojumiem, projektiem. Šeit arī bibliotēkas lietošanas noteikumi, informācijas resursi un bibliotēkas fotoattēlu galerijas.

Bibliotēkas tēlu vispasaules tīmeklī veido Stopiņu novada mājaslapā ievietotā informācija, profils tīmekļa vietnē “Facebook” un “Twitter”. Informācija daļēji dublējas sasniedzot lielāku skaitu lietotāju, kuri tādejādi tiek informēti par bibliotēkas aktivitātēm.

Bibliotēkas tīmekļa vietnēs tiek atspoguļota informācija par bibliotēkas atrašanās vietu un komunikācijas veidiem.

Emuāri, blogi. Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkai emuāru, blogu nav.

Sociālie tīkli – ir bibliotēkas Facebook lapā ievietota informācija par aktuālajiem pasākumiem un pārskati par jau notikušajiem pasākumiem, dažādi aicinājumi, informācija par to, kā bibliotekāri uzlabo savas zināšanas un prasmes. Tiek ievietoti fotoattēli no dažādiem pasākumiem. Facebook lapā izveidotas arī divas grupas “Lasīšanas gardēži” un “Ulbrokas bibliotēkas draugu grupa”. Grupas netiek ļoti aktīvi apmeklētas, taču to biedru skaits pamazām aug. Pārskata periodā ir 31 jauns sekotājs, kopā 131 un 529 skatījumi.

Sociālais tīklā Twitter īsumā atspoguļo notikumus, un pasākumus dodot norādes uz Stopiņu novada mājaslapas Ulbrokas bibliotēkas sadaļu un bibliotēkas Facebook profilu, kur atrodas plašāka informācija par dažādām tēmām. 2019. gadā profilam ir 266 skatījumi un 243 sekotāji.

Citas tīmekļa vietnes

Videostraumēšanas kanālā Youtube ievietoti vairāki videoklipi, kas saistīti ar Stopiņu novada vēsturi. Visvairāk skatītais ir televīzijas veidotais raidījums “Jau otro gadu Ulbrokas ezera krastā darbojas Ulbrokas bibliotēkas Ezermalas lasītava”, kuram ir 147 skatījumi, kopumā kanālam 225 skatījumi

[Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi](#)

2019. gadā bijuši – Ulbrokas bibliotēkas Ezermalas lasītava, kura lasītājiem tapusi zināma caur rakstiem un atgādinājumiem vietējā avīzē “Tēvzemīte” un raidījumu televīzijā. Ik gadus Ulbrokas bibliotēka sadarbojas ar PII “Pienenīte”. Pēc šādiem bibliotēkas pasākumiem bibliotēkai pievienojas gados jaunu lietotāju skaits. Tāpat bibliotēkas lietotāji labprāt izmanto izzinošas ekskursijas.

[Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi](#)

Bibliotēkā ir nepietiekams pusaudžu lasītāju skaits. 2019. gadā bibliotēka sadarbojās ar grāmatu zinātāju Anci Zveju, un aicināja jauniešus, kuri ir nedaudz jaunāki, vai nedaudz vecāki par 16 gadiem. Lai gan apmeklētāju skaits nebija liels, tomēr tas piesaistīja vairākus jauniešu auditorijas pārstāvjus.

Bibliotēkas publicitāte ir pietiekoša. Par notiekošajiem pasākumiem un citiem jaunumiem tiek publicēta informācija novada laikrakstā “Tēvzemīte”, Stopiņu novada mājaslapas Ulbrokas bibliotēkas sadaļā, sociālo tīklu vietnēs Facebook un Twitter. Bibliotēka regulāri izliek apskatei drukātu informāciju par tās jaunumiem, kā arī veido lapiņas ar aktuālāko informāciju par pasākumiem.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Ļoti konkrēti par iestādes un citu institūciju sadarbību aprakstīts bibliotēkas darba gada pārskata 7., 8. punktā. Atsevišķi jāatzīmē bibliotēkas sadarbība ar pašvaldību, vietējo kopienu un institūcijām, kas palīdz īstenot labvēlīgu uz zināšanām, informācijas un interešu izglītības balstītu pakalpojumu īstenošanu. Stopiņu novada dome nodrošina finansējumu bibliotēkas pakalpojumiem – IT iegāde, uzturēšana un pārraudzība. Darbības nodrošināšanai nepieciešamās telpas, profesionāli darbinieki, krājuma un pakalpojumu daudzveidība. Infrastruktūra – stāvvieta un īrētu telpu uzturēšana. Ikdienas saimniecisko sadarbību nodrošina pašvaldības aģentūras „Saimnieks” pakalpojuma iespējas – transports, saimnieciskie un sīkie remontdarbi. Atbalsts un finansējums pasākumiem, ko iedzīvotājiem un lasītājiem bez maksas piedāvā bibliotēkas darbinieki, kurus bibliotēka sniedz lietotājiem pašvaldības piešķirto budžeta līdzekļu ietvaros.

Novada publiskās un skolu bibliotēkas īsteno jaunu darba formu profesionālās darbības sadarbībai un pilnveidei – novada bibliotekāru diena „Kalēju” mājas pagalmā - talka un radošs dzejas vakars.

Novada izglītības un kultūras iestādes - PII „Pienenīte”, Ulbrokas vidusskola, Ulbrokas kultūras nams, Ulbrokas Mūzikas un mākslas skola, četri radošās attīstības centri, ir ikdienas darba sastāvdaļa sadarbībai vietējā kopienā, kas attīsta un veido bibliotēkas potenciālo lietotāju. Vērienīgs ir novada četru skolu atbalsts un līdziesaiste Dzejas dienas pasākuma norisēs.

Ilggadīga ir bibliotēkas sadarbība ar Pirmsskolas izglītības iestādes „Pienenīte” sešgadīgiem audzēkņiem. Bibliotekārā stunda ir apliecinājums bērnu lasītprasmei un interesei par lietām, kas atrodas tepat mums apkārt. Iepazīšanās un pirmā tikšanās ir saruna par bibliotēkas darbu un grāmatu lietām bibliotēkā.

Dzejas dienas un literāras pēcpusdienas ir skolu jaunatnes līdzdalība Ulbrokas vidusskolas visu vecumu jauniešiem un interesentiem, kas ir Stopiņu novadā dzīvojoši vai par izglītības iestādi izvēlējušies kādu no piecām mācību iestādēm.

Bibliotēkas lasītājam reizi mēnesī tiek piedāvāts vismaz viens interesējošs tematisks pasākums un literatūras izstāde. Lasītāju iecienīti ir tradicionālie pasākumi – literārie lasījumi, teātra izrādes, koncertprogrammas un vasaras ekskursija.

Ne mazāk nozīmīga lietotājiem ir draudzīgo pakalpojumu (t.sk. datoru, interneta), iekārtu un aprīkojuma lietošana. Lietotāju apmācība un konsultēšana par bibliotēkas krājumu un citiem informācijas resursiem, katalogiem, kartotēkām; bibliotekāro un

bibliogrāfisko uzziņu sniegšana. Bibliotēku, literatūru un lasīšanu popularizējoši pasākumi, 3td e-grāmatu lasīšanas iespējas.

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Ulbrokas bibliotēkā viesojās **Bauskas reģiona publisko bibliotēku darbinieki**, lai gūtu atšķirīgu pieredzi un idejas profesionālai pilnveidei bibliotekārajā darbā.

Saruna par bibliotēkas darbības formām – institūciju sadarbība, projekti, kultūras kanons un pasākumu daudzveidība.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Ulbrokas bibliotēkā viesojās ERASMUS+ sadarbības projekta N.H.M.A. - Noesis. History. Memory. Action. "You and me in time..." - "Noēze. Vēsture. Atmiņa. Darbība. Es un tu laikā" novadpētnieki no Upesleju pamatskolas, lai uzklautu stāstījumu par Stopiņu novada vēstures izpēti un vietējā kultūras kanona darbību. Projekta dalībnieki – Spānija, Grieķija, Itālija, Kipra, Francija, Latvija. Projekta aktivitātes tiek saistītas ar Pasaules karu ietekmi mūsdienās. Tiek apzināti fakti, notikumi, personību stāstījumi. Upesleju pamatskola projekta gaitā akcentē vietējo vēsturisko notikumu izzināšanu un personību apzināšanu. Projekta laikā tiek vērsta uzmanība vietējās sabiedrības organizatoriem, kas dokumentē notikumus un faktus, piemēram, muzeji, bibliotēkas, mutiskās un rakstiskās liecības.

Cilvēki un viņu rīcība veido vēsturi. Uzskatām, ka Upesleju vēsture ir vēsturisku faktu piesātināta un tai ir ietekme mūsdienu kopienas veidošanā.

Projekta koordinators – Upesleju pamatskola, Svetlana Stepane.

Īsi par tikšanos sk. tīmekļa vietnē <https://www.upeslejuskola.lv/b/musu-rokas-37-metrus-gara-tautiska-josta>.

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centra Tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programma Eiropas Sociālā fonda projekts īstenošanā dažāda līmeņa profesionālo prasmju lekciju kursā Daiga Brigmane lasa lekcijas par tēmu "**Bibliotēku zinības**". Kurša klausītāji ir profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas publisko, zinātnisko, speciālo un izglītības iestāžu bibliotēku darbinieki no dažādām mērķgrupām, kā arī izglītojamie citās nozarēs.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja _____ Daiga Brigmane

Pielikumi

Muzeja nakts 2019 ielūgums – kultūras kanona kartiņa

Pielikums Nr.1.

ALEKŠU DZIMTAS LIETU STĀSTI - MUZEJA NAKTS 2019

Alekšu dzimtas saimnieciskā darbība Dreiliņu pagastā ir apliecinājums viensētas «Būmaņi» ļaužu saimnieciskai darbībai, kas 20. gadsimta pirmajā pusē pieprot celtniecību, vada saimniecību un attīsta lauksaimniecību. Dokumentos atpazīstama viensētas "Būmaņi" saimnieciskā dzīve ar pirmskara ainavu, sienu talkām, lauksaimniecības tehniku, ģimenes svētkiem, līgošanu un piedzīvotajiem pirmajiem padomju kolektīvajiem Darba svētkiem.

Vairākas ēkas celtas 1935. gadā līdz ar zemes iegādi. Zemkopības ministrija, no valstij Rīgas Apriņķī Dreiliņu pagastā piederošās zemes, atļāva atpirkt zemes vienību ar kopējo platību 22,97 ha. Dzimtas priekšteči ap 1880. gadu šo zemes gabalu jau rentējuši. Vecākā zināmā dzimtas pārstāve ir **Anna Būmane** (1882 – 1960), pēc laulībām **Alekse**, ienākusi "Būmaņos" (pēc laulībām Alekse). Ģimenes locekļi gan laukstrādnieki, gan piensaimnieki. Annas brālis Augusts ir Dreiliņu pagasta skrīveris. Annas vīrs **Johanss Alekssis** (1886 - 1973) prot saimi vadīt un darbus darīt, par ko liecina viensētā esošais ledus pagrabs, kāpostu tvertne, saimnieciskās ēkas – kūts, šķūnis, pirts, vāgūzis. Īpašu nozīmi laika gaitā ieguvušas dzimtas priekšmetiskās liecības - pūra lāde, vijole, vēstules un fotogrāfijas, saimniecības grāmatas un mājas grāmatas, kas ataino preču, naudas un algotā darbaspēka attiecības un kustību.

Izmantotie avoti:

- Ulbrokas bibliotēkas projekts "Senās mājvietas Stopiņu novadā" <https://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/projekti/senas-majvietas-stopinu-novada-2013gads/bumani-stopinu-novads> (2013)
- Atkārtota Alekšu dzimtas izpēte veido novadpētniecības resursu kopu, kas iegūto dokumentu ziņā veido jaunu digitālu kolekcijas daļu, atklājot dažādu dokumentu tipus – rokrakstus, vēstules, kartes, fotogrāfijas <https://salaspils.biblioteka.lv/Alise/lv/6/home.aspx> (2019)

Materiālu kopas turētājs: Ulbrokas bibliotēka, Institūta iela 1, Ulbroka, Stopiņu novads, LV-2130.

Stopiņu novadā Alekšu dzimtas lietu stāsti

2019. gada 18. maijs ir Muzeja nakts notikumi Stopiņu novadā. Rīgas pievārtē Dreiliņu pagasta vēsturiskajā viensētā «Būmaņi» interesentiem paveras dokumentāls stāsts par 20. gadsimta īstiem saimniekiem, kuru agrākā saimnieciskās darbības lieciniece nav tikai fotogrāfija. Stāsts par ļaudīm, kas pieprot celtniecību, vada saimniecību un attīsta lauksaimniecību. Alekšu dzimtas lietu stāsti ir dokumentētas atmiņas, lai pieminētu gan karalauka varonību, gan novērtētu tos, kuru cīņas ierocis ir lauku saimniecības lauki un ēkas, mājas grāmata pilsoņu pierakstīšanai un

saimniecības grāmatas, kas ataino preču, naudas un algotā darbaspēka attiecības un kustību. Īpašu nozīmi laika gaitā ieguvušas dzimtas priekšmetiskās liecības – karogs,

vijole, pūra lāde, fotogrāfijas un vēstules. "Būmaņu" saimniecībā ir saglabātas senas ēkas un dzimtas vērtības, kā arī zināmas darba un sadzīves, no agrākām paaudzēm pārņemtās tradīcijas.

Alekšu dzimtas saimnieciskā un praktiskā darbība galvenokārt saistīta ar dārzkopības, graudkopības, piensaimniecības, putnkopības un citiem lauksaimniecības un lopkopības darbiem. Pirmie "Būmaņu" mājas saimnieki ir Trīne Būmanis (1856 – 1944), dzimusi Cīrulis un Gusts Būmanis (1855-1924). Muzeja nakts stāsta pamatā ir dzimtas saimnieces darbības laiks - Anna Amālija Būmane (1882 – 1960), precējusies ar Johanu Bruno Aleksi (1886 - 1973). Ģimenes locekļi gan laukstrādnieki, gan piensaimnieki. Sākas saimniecības ēku, vēlāk dzīvojamās mājas celtniecība.

Viensētā esošā ledus pagraba celtniecības laiks ir 20. gadsimta trīsdesmitie gadi, kad tika celta saimniecības kūts un klēts. Aplūkojot ēku, var redzēt, ka virs ledus pagraba bijusi liela zemes slāņa kārtā, apaugusi ar zāli, lai pagraba telpās uzturētu vajadzīgo temperatūru. Ledus pagrabā ir divas pilnīgi atsevišķas telpas. Vienā apcirķņos tika turēti kartupeļi, bet otrā, zem kuras, ir vēl pazemes lūkas, tika turēti atdzēsēti piena produkti: piens, krējums, saldaiss krējums, sviests. Pazemes lūkās ziemas periodā tika ievietoti, no tuvākā Juglas ezera, ar zirdziņu atvestie sazāgētie ledus kluči. Ledus pagrabs arī mūsdienās galvenokārt kalpo pārtikas produktu uzglabāšanai. Lai izkļiedētu raizes par tā laika saimniekošanu un mazā dēla veselību, Anna Amālija tiekas ar Eiženu Finku. Šim gājienam sava leģenda un labvēlīgs turpinājums. Annas Amālijas un Johana Bruno Alekša saimniekošanas laikam piemīt vērienīgums - plaša govju, zirgu un putnu saimniecība. Katrai govij savs vārds, rūpīgi tiek pierakstīts izslaukums pa dienām vairāku gadu garumā, sākot no 1922. gada līdz 1940. gadam. No Anitas Alekses stāstījuma uzzinām: *"Piena un pārstrādes produktus veda ar zirdziņu veikalā Rīgā, Tallinas ielā. Veda gan siltu, gan jau atdzēsētu. Veda pa tagadējo A. Deglava ielu un tur nebija gluds ceļš, bet gan pār purvu no balķiem salikts....No nostāstiem atceros, ka esot jau gaidījuši pircēji rindā.."*

Ne mazāk spilgtas ir atmiņas par kāpostu kublu un kāpostu audzēšanu, gatavošanu un tirgošanu. Patiesu interesi izraisa saimniecības ēkas – vāgūzis, šķūnis, kūts, ratnīca pastāsti. Plānoto darbu un izdevumu uzskaitījums raksturo saimniekošanas darbību. Pārsteigums ir oficiāli reģistrēta un izdota Zirga pase. 1921. gadā pieņemts Latvijas Satversmes Sapulces prezidenta Jāņa Čakstes un Iekšlietu ministra Laimiņa parakstīts dokuments, kas paredz nosacījumus un instrukciju par zirgu pasēm un tirgošanos ar zirgiem, kā arī nosaka zirgu reģistrēšanas kārtību. *Noteikumi paredz, katram zirgu īpašniekam pēc viņu dzīves vietas jāizņem no sava*

pagasta, pilsētas vai miesta valdes pase katram viņam piederošam zirgam. Pasē jāieraksta zirga īpašnieka vārds, uzvārds, adrese un zirga raksturīgās pazīmes: vecums, augstums, spalvas krāsa un sevišķas pazīmes. Pirkts vai pārdots zirgu, kuram nav pases – aizliegts. (Pagaidu noteikumi, 2., 4. punkts).

Pēc Zirga pases datiem lasāms, ka Bruno Aleks dzīvo Dreiliņu pagasta "Būmaņos" un iegādājies melnu zirgu, vecums seši ar pus gadi. Suga Igaunijas. Augstums pie skaustuves 155 centimetri, sevišķas pazīmes – zvaigzne pierē, kreisajai pakalķājai vēzītis balts.

Zirga pase Izdota no Valkas Apriņķa pašvaldības iestādēm, reģistrēta Dreiliņu pagasta Valdē 1930. gada 16. janvāris, Nr.74. 1935. gadā Armijai derīgs. Vezumnieku. 1938. gada zīmogs Armijai nepiemērots.

Kūts iemītnieku un lauksaimniecības darbu vizualizācija – video ieraksts tiek pārvērsts skaņā. Uz mirkli liekas, ka laukstrādnieku darbi – sēšana, pļaušana, labības kulšana un piena apstrāde notiek tepat līdzās. Tāpat kā dokumentālais kino par 20. gadsimta pirmās puses saimniecisko darbību Latvijā, kas atspoguļo 1924. gada starptautisku lauksaimniecības un piensaimniecības uzplaukumu, pirmā Latvijas Valsts prezidenta Jāņa Čakstes pamatnopelns ir demokrātijas, tiesiskuma ideju iedēstīšana jaunajā valstī, kā arī eiropiskas valsts veidošana. Valdība īsteno arī Priekuļu Lauksaimniecības institūta apmācības specifiku. Ikvienas darba rokas ir valsts stiprais balsts un veicina valsts atjaunatni. Paveras bezgalīgas lauku ainavas, labības lauki, ganāmpulki un darbu daudzveidība. Ārējie tirgi Latvijas lauksaimniecības ražojumiem ir labvēlīgi, un nojaušams preču eksporta galamērķis. Otrā daļa uzskatāmi parāda, kā Latvijā mainās iekārtas un to varoņi. Dreiliņu pagasta zemnieki nodod valstij labību, aktivizējas kooperatīvā iekārta, tiek slavēta Rīgas Apriņķa kolhoza "Cīņa" piena ferma (1945 – 1949). Dokumentālajā kinožurnālā "Padomju Latvija", redzama Alekšu dzimtas un citu Dreiliņu pagasta zemnieku saimnieciskā darbība.

Zemnieks no kaula ir arī Annas Amālijas un Johana Bruno dēls Visvaldis Jānis Aleksis (1924 – 2010). Lasām vēstules, kas ir vēsturiskā laikmeta raksturojošas, neiztikt bez cenzūras. Vēstuļu saturs ar mirkļa burvību ... jauneklā domas par skološanās piecgadīgajā Priekuļu lauksaimniecības vidusskolā. Tad notikumi, kas skaudri atklāj Otrā pasaules kara laika sajūtas. Cilvēki centās piemēroties vācu okupācijas apstākļiem. Esot Padomju armijas rindās, Visvaldis iegūst ievainojumu un jāturpina ilgstoša ārstēšanās slimnīcā. Sākotnēji Rēzeknē, vēlāk Krievijas Udmurtijas Republikā, kas atrodas Volgas federālajā apgabalā.

Attālums un domas par mājiniekiem ir saikne par lietām un neziņu. Arī jaunākā paaudze vecvectēva vēstules, agrāk nav lasījusi, tāpēc jo īpaši – emocionāli skaisti!

Tikpat nozīmīgi un sevis cenoši apzināts Alekšu dzimtas veiksmes talismans – kastaņkoks, kas bieži vien sastopams pie senām ēkām. Tas vairo skaistumu, ģimenes materiālo un emocionālo labklājību. Senos laikos saimnieki, stādot kokus, šīs vērtības ļoti ievēroja. Pavasarī mājas ļaudis priecē krāšņas ziedu sveces, rudenī – zaļas adatu bumbas, kurā slēpts radības brīnums.

Novēroju, ka katra jaundzimuša cilvēka ienākšana šajā dzimtā ir mīlestības un dziļas cieņas apliecinājums. Šeit rodams latviskai videi piedēvējamais dzīves spēks un rakstura īpašības – liela darba mīlestība, nebeidzama rosība un patiesa griba. Ar lepnumu gribu teikt: "Latvijas simtgades garā piedzīvots patiesi skaists vienas dzimtas atmiņu stāsts, ieskandinot gan dvēselisko, gan cildeno - sajūtot lepnumu par dzimtu un tās spēku turpinājumā".

Paldies par Alekšu dzimtas kopību un atbalstu, paldies par Anitas un Ineses viesmīlību un labvēlību vēsturiskās atmiņas izklāstā, veidojot jaunu novadpētniecības materiāla kolekcijas daļu par saimniecisko dzīvi ar starpkara ainavu, lauku darbu, lauksaimniecības priekšmetu un piedzīvotajiem pirmajiem padomju kolektīvajiem Darba gadiem. Alekšu dzimtas lietu stāsti interesentiem atklāja 2019. gada Muzeja nakts notikumu burvību un dzimtas vienotības spēku. Paldies Stopiņu novada domes finansējumam, vēsturisko viensētu saimniekiem un visu klātesošo līdzdalībai. Pavisam kopā pulcinot vairāk nekā 100 interesentus. Uz tikšanos jaunos stāstos un vēsturiskās atmiņas dzīvotspējā!

Neliela klātienē foto reprodukcija apkopota un vērojama Ulbrokas bibliotēkas galerijā <https://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas> un sadaļā projekti <https://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/projekt>.

Daiga Brigmane,
projekta īstenotāja un pasākuma vadītāja
2019. gada 27. maijs

Pirmā pētnieku tikšanās fotogrāfijās

Pielikums Nr.3.

